

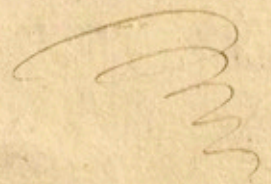
Ink. d. 27 Oktober 1809.

291.

1.

Aller ödmunkaste Memorial!

Den ödmunkaste följande af Högvalborne Herr Landshofdingens och
Riddaren af Kongl. Nordstjerne Orden Carl Fredric Krabbes för-
dade skrifselse af den 1^{sta} Sjätteade Septemör, har jag gjort mig
noga underrättad om Potatoes-pländeringen och dess afsättning
inneh Malax Sochen innevarande^{de} och får således till skyldig
ärligdanad deraf; lika djup ödmunkhet uppgifva hvad jag in-
hämtat och; öfrigit derom kan hafva inrigbekant.

Pal-
en
skas
rät-
ting,
vin-
ste-
ty-
lor-
afsa-
vise-
nen
ti-
vll-
in-
igla
skat-
a

st
tt
de
stens
fram

I allmänhet har i denne Sochn detta år förmärckts en förmodligen Skörd än vanligen varit, förmodligen af den orsak att ingen såld förtaget bladens mognad, hvarigenom hjälpa växten afven fått tillfälle att något ymnigare utbre da sig. — Jag kan väl icke finna at kulturen blifvit mera utvidgad än tillförene i anseende till nya intäget eller plantagens anläggande, men det har jag anfarit, att ingen Bonden af hvad beskaffenhet Hummanet vara må, ej eller någon annan enskilt Person som härstädes minsta Jord äger, finnes vara utan Potatoes-Land, hvaraf Skördas och mindre allt efter utsädes rikheten och Landets vidd och har utaf tvänne kappers utsäde har gemmenligen en hällts En Tunna Potäter, men i anseende till brispana da, har den fattigare delen nästan i förlid nödgats begagn sig af denne växt, som i det nästa uppehållit dem intill sådes-skörden, i stället för bröd; dock har jag icke förspons att någon varit så försummelig, att icke af skörden som de uphållat afslagt så mycket som till nästa års utsäde var nödigt, efter den vidd deras Land vanligen fordrar. — En del af Fördägarna hafva afven utom egen förmodenhet kunnat aflata denne vara till andra behöfvanden inom Sochnen, som icke jord äger i mer och mindre mån, för ett här gängbart pris af 2^{sd}. 9^{rt}. kappan eller 1. R^{td}. 5^{rt}. 4^{rt}. Tunnan

Jag kan väl för detta år icke uppgifva någon som här städes synnerligen och framför andre utmärckt sig till ymnigare och utvidgad kultur, eller just förvarat frö-potäter egendeligen till behöfvanden tjens; men da' hvar och en afslagt så mycket hvarmed han för nästföljande år tror sig vara till utsäde begjert, så tror jag att innan denne Sochn ingen blifvit i behof, att nästa år a' minnert ort förskaffa sig utsäde. — Nya upläckter har här icke blifvit försörde under handläggningen vid kulturen och förvaringen af frö-Potäter, utan brukas härstädes det förvinnigt sätt, att sedan Potäterne äro väl mogne och ofrån-

2.

Jorden upstagne samt kastade i något Landet stående härill, införas de samtliga genast i Allmogens Borringsrum att uti der sängar och bänckar samt andra affides ställen i rummen torckas, hvarefter de sedan inläggas i Tunnor, och förvaras i samma rum, da' de derutaf dels utvälja de bästa till nästa års förråd af utsä, dels använda det öfrige till nödorsfen att efter hand förtära; men till mycket ohan- are nyeligt ändamål, har jag icke märckt att Allmogan härstädes gjort någon början, utan nyjaja dem hälsfönde äro sedan de blifvit kokte, De äro som äga kallare, förvara dem på sadane ställen, efter skedd torckning i varma rum.

Efter den calcul som jag uprättadt, har denne Malax Sochn som består af 100. mantal utom annat jolek som äger någon jord, kunnat skörda detta år i det minsta Ett Tusende Tvåhundra Tunnor Potäter; da' jag ansett hvar mantal kunna öfver hufvud afskaffa tio Tunnor, och 200. Tunnor på de öfrige Fördägare hvilka ej innehafva Humman.

I öfrigt har jag märckt af hällne samtal med Allmogan härstädes dels enskilt dels i allmänna sammankomster, att de äro ganska begifne på denne växt och vörda mycket Kong. Sinska Hushålls Sällskapets omsorg för planterings utvidgande, och skau jag afven för min enskilda del göra minnert plickt och det första nöje, om jag medelst minnert biträde och invrådande kunde något förmå till detta gagnarliga ändamål, och icke heller invärlata att derom lämna Kong. Hushålls Sällskapet en skyldig och med Lammgen öfverens-stämmande berättelse den utsatte tiden eller inom November månad, hvarje år.

Malax den 12de October 1802.

A. P. Coos.
Liquid. somij, och Sochneskrifv.

Det Kongl. Sinska Alshalls Sällskapet.

Till Edmunt Spar, nyss ärade skrifvelsen af
den 15. Sept. Maj, rörande Potatoes Plantering
gen här i Laukas Lohu, får jag äran aflämnia
följande: Händs Personerne äro de enda som
gjord denna planteringen, men också til fö-
ringa del, at de knappast hafvit Särsk til
Alshochof, Sällan och nästan aldrig ^{til} utfäde,
derof mindre til affala, eller at hielpa någon

bidraga til forsta utfädes anskaffande, så serde
desse invånare, som än äro okunnige om växtens
flora nytta, med mera lämpelighet vinnas at fram

id al-
gen
inshas
vrat-
ding,
min-
äfte-
rfy-
for-
utfa-
vise-
men
rs tr-
s wa-
in-
haga
inshas
ka
ngs
fätt

annan dermed, såvida jag alla år fått lo
at assistera dem med frö Potatoes; orsak
til denna efterlätenheten känner jag icke
nog har jag underrättadt dem om fattet,
huru de borde konserveras både til utfäl
afven som til Husbehof. - Hvad återig
Allmoget beträffar, så har de aldeles icke
nyttigt denna växten, Profogden undan
gen, och hvar den aldeles icke bekant i
denna län, enär jag först för en 17. år
til bakars flyttade hit, då mitt eget
tjenste solik i början at utaf det, men
någon affmak, men nu älskas den om
mycket af mitt solik. - Gånled
ning af Konge förordningen rörande
Potatoes planteringen, som här nu i so
ledne väras blef afkunnat, infa

4.
jag här hos mig några stycken frön
der, i bland dem min närmaste Granne
jemte mina torpare, och anhölt om
Potatoes utfäde, jag selle då med mig
efter råd och lagenhet 5. a 6. kappor
at dem hvar, och har min Granne ef
ter detta utfadet skördat i höst 2:
tunnor, jag hoppas at de andra jag
assisterat därmed fått lika mycket,
så de bör nu häda, efter kunna ar
ligen förköpa sig. - Jag hadde
utfadt i Våras 2 tunnor och 10. kappor,
men de vilke icke rätt fort i år, såvida
afkastningen säraf, ej steg sig til mera
än 24. eller 25 tunnor, säraf skall jag
vät i Måsta Vår efter råd och lä
bidraga til förka utfädes anskaffande, så borde
dessa invånare, som än äro okunnige om växtens
stora nytta, med mera lämpelighet vinnas at fram

genhet dela med mig åt Allmoget
en några tunnor til utfäde; men
hur långt vill det föreflå på en hel
lot, om intet kongg. Svenska Hushålls
sällskapet, kan hafva någon utväg, at
förse den därmed, så går det många
år ut, darrad, innan Potatoes planter
ringen kommer rätt i gång
Med all Edtids för jag är en framträdande
Det kongg. Svenska Hushålls sällskapet

Pernasari den 16. October
1802.

Ödmjukade tjena
Carl Wadenstern

2. 6 Nov. 1802.

7.

5.

Genom denna socken har Potatoes växten til denna tid al-
deles blifvit unachtliten, så at den varit här näppeligen
känd til namnet; men i sista vähr seden Kongliga Svenska
Hushållnings sällskapet, meddelat fullständiga underret-
telser om förmänligaste sättet til Potatoes växtens odling,
och Menige man medelst munteliga råd, och anman-
gar, samt förmänligast genom efter domen på Präste-
gården härtil blifvit upmantrade; har denna af försy-
nen välsignade växt, vunnit här något bifall. De för-
mögnare hafva skaget sig ifrån andra orter til utfä-
de, men den fattigare delen har ei måttat här med, väx-
ten var ganska härlig och läfvade ymnig skörd, men
härda kölden som inföll omkring Misfommars ti-
den lade ner bläderna och hindrade i fråga vä-
rande nyttiga planterings växt, så at det tog in-
gen rot. Häraf tog allmänheten en sådän förhåga
at de ei mera kunna förnäs, at framdeles anskas
så sig utfäde; i synnerhet då det är här ganska
svart efter den. Om Kongliga Hushållnings
sällskapet, skulle hafva tillfälle at på något sätt
bidraga til första utfädes anskaffande, så borde
dessu invånare, som än äro okunnige om växtens
stora nytta, med mera lämpelighet vinnas at fram

gent odla denna växt. Förden tyckes här vara för
smånlig til denna växt, men skunnigheten har
rit länge rådande. Priset på denna varan kan icke
utfattas, så vida den icke fins här til fullo på få ställen
til husbehof. Jag skall alltid anse det ibland ett af
viktigaste pligter, at framgent oförtrutit söka besörja
gången af detta angelägna företag.
Östermark den 15 October 1802.

Anders Gummerus
Adjunct. Pastor i Öster
mark

Ödmjukaste Memorial.

Till Ödmjukaste öfverlefnad af Det Konglige Finska Hus-
hållnings Sällskapets Respective Skrifvelse, af den 15 Maji
si följande, får jag i Ödmjukhet inberätta, at, ehuru väl Po-
tatoes planteringen i denna Lappå Sockn, varit i flera år,
hos alla hemmans innehafvare och Torpare, i allmänt bruk
och erkänna dels nytta och fördelaktighet, har likväl ej
änne kommit till den högd, at de kunde förle sig med denne
varan till års behof, utan nyttigt, som en höst delice, af orsak,
at afkastningen ei velat härstädes vara emot kostnad och
behvar, och at flera svårigheter bemött, dels i brist på tienstlig
jordmon till Potatoes plantering, dels ock af okunnighet
vid sielfva culturen och fröets conservation; ty Lappå
Sockn betär mått af lågländt och vatufigtig jord, där Potäter
ei väl trivas, ehuru man budit till efter föreskrift tilreda Po-
tate land, sått man gittat, i synnerhet våta och kalla somrar,
som förtager växten på dessa sumptiga och frostoma orter; Och af
sådan anledning, hafva de ei slagit sig på vidsträckt cultur;
kunna dessa olägenheter med tiden afhjelpas, sedan jordbru-
ket blifver med större afsvär hand hafdt, så at de vida karr
och moraster, som ligga ut med åkrarne, aftorkas och borden
ge göras, hade man förhopning om Potaters och andra jord-
fruchtars ymnigare afkastning; hwartil man biuder till,
at dem dageligen upmuntra och med exempel vägrila;
ty Lappå boers bästa och förnämligaste näringsfång har här-
tills varit Tjäre bruk, och åkerbruket en bilak. Det kan
med tiden handa, sedan Kongl. Maj:tt allernådigtste vil-
ja och befallning, blir till allmogens förhållen och de män-
ga välmentade råd, upmuntringar och föreskrifter Konglige
Finska Hus hållnings Sällskapet meddelt stå dem trykta
för ögonen, at de omtyder finna sig, och begynna afrodia
de hinder, som stå i vägen, och använda större drift till
Potatoes culturen. At få frö Potäter, är här tillgång,
så väl på landet, som ifran kringliggande Städerne, och
kan med ringa möda och omkostnad anskaffas.

gen Lappå Sockn

Härvid har vi skolat bifoga en kort underrättelse om Lappa-
 Söknns läge och hushållnings tillstånd m.m., hvilken ligger
 som förberänt är, laglandt, ut med trenne äar; Den stora
 äen, faller till mil ifrån Lappa Moderkyrka uti Saltlösa
 vid NyCarleby Stad, och är tjenlig til all slags transport
 på half an mil när NyCarleby Stad, där förfarne emottaga
 och förhindra vatnets aflopp, så at det flod tiderna framman
 öfver en del af Lappa åkrar; Nurmö äen faller i stora
 äen in vid Moderkyrkan, hvarvid äro öfver ottio bönder
 hemman planterade; Caubava äen hvarvid hela Caubava
 wa Capell gäll ligger, flyter til stora äen half an mil
 der om Moderkyrkan; Karasluoma by emottager sedan
 närmast NyCarleby Sökn, allt vid stora Lappa äen, lät
 och alla åkrar och ångar, samt ut med dem otalige och
 löstige kärr och möttlar, dels med skog beväxte, dels flacka,
 samre och bättre, hvilka alla kunde fruktbar göras, om
 förmögan sig sträckte, af hvilka nu ei annat tilflyter, än
 köld och frost, när någon klar natt om sommaren insatta
 Hvaraf och härdt at åker bruket blifvit åsido satt och tjä
 bruk til hufvud näring taget, med flera bi näringar, så som
 kimröks tilvärdning, Potaska kokeri och Saltpetter liuder
 med flera handflögder, hvilka förtyllras i Städerna och
 landet til bättre utkomst; men nu, sedan tjäru skogen
 förminskas och folkstöcken förökas, veta ei bi näringar
 stå, så måtte de gripa sig an med åker bruk och ångs röer
 man ler ^{nu} mera, med större drist arbetas på sancka kärr
 möttlars uttorkning bak åkrarne, och inredas til kyttlar
 hvilka löfva för framtiden en oskattbar fördel, så wa
 til bättre utkomst, som frostens aftagande, allt darefter, så
 upodlingarne blifva utvidgade, hvilket förfarenheten
 utvilar. De ofvannämnde bi näringar kunna vara til fördel
 och panninge utväg, sedan åker bruket kommit i full gång.
 På granskog är här ingen brist, men furu och tall skog är
 så medtagen genom tjäru bruk, at det knapt kan fås endu
 gelig timmer stök, med brantle kan man och barga sig, ehur
 det ligger, affides. Sådant är beträkningen af Lappa Sökn, om
 de ofvan sagde olagenheter, som hindrat Lappa ^{3.3} vatn
 wore bort röde, jämte dem utödade boskaps petten, så ha

man intet at klaga öfver brist i denna ofafueltamma
 och torra orten, där hvarken fogel eller fisk vanckas och bröd
 födan ofta tryter och skal tökas ifrån Städerna.
 I öfrigt innesluter mig uti Konglige Finska hushållnings
 Sällskapets höggunnliga åtanika och framhårdar med
 dius wordnads

Det Konglige Finska Hushållnings Sällskapet,

Lappa 3. 3 Nov.
 1802.

Ödmjukaste
 tjänare
 J. S. Numenius

ms
 c,
 et
 va
 col.

Odmjukt Memorial.

Til skyldigt svar på vordeade brefvet af d. 18 Maji följande
 bör jag allerödmjukt aflämnas, att hvad afkastningen af pota-
 täns den nu till ända lönne höft vidkommer, så har den så här som
 förmodligen öfver hela Finland ej varit af de förmånligaste,
 i anseende till det öfverflödiga rågnet som för denna valfukt
 ej tyckes vara befördärligt. Misväxt kunna vi dock ej klaga
 öfver, och ingen fara är att ej tillräckligt utfäde kan sparas till vären.

Men fördes ingen läng-vaste

It vad denna plantering öfver hufvud vidkommer, så har den redan länge uti landet varit känd och öfvelig. Enligt sågen skola efter Tåriga kriget ifrån Pommern hemkommande Soldater medfört några potalöes, och har deras planterande sedan ärlige, tilltagit. Nu är dermed så långt kommet at ingen jordbrukare finnes, hvarken bland hemmansbrukare eller Torpare, ei en gång bland backstuga hjon som fått jord ägarans tilstånd at vid sin köja upodla en liten tapp, hvilka ei anse denna växt för den fösta de böra skaffa sig. Allmogen finner potalöes både smakeliga och i Oeconomiskt afseende förmånliga: den är öfverlygad at genom denna växt kunna hafva det nödiga födoämne af sin jord. Jokiens jordmän tyckes väl ei vara den hjonligaste i detta afseende, ty den består öfver allt af lera, och sand finnes på så få ställen och för många så afläggjet, at man nödgas släpa den på hela milens afstånd til landsvägs fyllning. — Men derigenom at man lär sig välja backjord der den finnes, och i vidrigt fall med span och annan lös gödsel gjort sin ler åker lucker, har man likväl kommit så långt, at man öfren mindre förmånliga är såsom det innevarande, inhöstar tre tunnor och deröfver af et Geometriskt kappland.

Et konsten at förvara potalöes öfver vintren hörs jag at de af Kongl. Husholts sällskapet meddelade råd och underrättelser skola bli nyttiga. Många hafva väl dertil inrättat jordgrävar eller en fört källrare, men allmänna sättnen har varit at förvara dem under gälfvet i bonings rummet som derför varit urgröpligt, eller at i gamla tunnor gräva dem ner i jorden, eller än sämre at ha dem i fähuset, hvilka alla sätt haft olägenheter. It vad man ämnar til följande äicks utföde har man nyligen börjat lämna i jordens ^{derde växt} sättnen at man kastat något mera mull öfver dem,

och sägas de der holla sig ganska friska. En fältväbel Sångsjelm har först påfunnit denna method, som nu af allmogen börjar vidtagas.

Churu jag med skäl kan säga at potalöes nyttjas ganska allmänt vore dock at önska, at de planterades til storre quantitet än påhills varit vanligt. Tjugu tunnor är det högsta någon inhöstar. På sådets växten står feld har allmogen således ännu föga hjälpt af detta lilla förråd. De nyttjas ei på flera sätt, än antingen hel kokta, så de doppas i smör eller sallaka, eller stufvas med mjölk. Af äldre folk ätas de således mera som säpel, ty sit bröd vilja de ha tillika om det finnes; men barnen få hos de fattiga i synnerhet ei stort annat. Denna ungdomens vana skal likväl i en tilväxande generation bli nyttig. Tiden hörs jag således skal upphjelpa saken. De gamla gå ei gärna ifrån sin vana. På sådets växten är förmånlig skulle nu bonden anse sig förslagen med sit öfverflöd af potalöes; ty på en ort der nästan alla menniskjor äro jordbrukare, ei en gång Stads böer undantagen, skulle han hafva varit en förmånlig affättning och at för dem til afläggjare öster har ock sina präripelers. De anvisningar Kongl. Husholts sällskapet gifvit at på flera sätt använda denna rotfrukt skal jag söka utsprida och tror denna ort ei behöfva andra upmuntringar eller vidare åtgärd.

Den anmärkningen som nästan alla här på orten gjort vid den utdelte undervisningen kan jag ei underlåta allerdinjakast communicera och fleras erfarna pröfning underkasta, at nämligen planteringen i så beskaffad jord som jag uppgifvit vär vara, borde anseentligen bättre än foreskrifvit är, och ei mera än til et quarters distance emellan hvart frö påron. Man säger at jorden i vidrigt fall ei fyller, och at man lider allför mycket på inhöstar ningen om man spar på utfödet. Jag har noga undersökt floras planterings sätt, och bör i synnerhet nämna en bonde som på

en af mig upmätt area af fyra Lappland planterat fyratij
 kasper potalöes, och deraf uphämtade denna höst aderton tunnor
 Morkyrä d 11 November 1802. N. Nijmelöus.

27. 22 Nov. 1802.

35. Gamla Carlaby N:o 8 Nov. 1802.

14.

D. D. D. Memorial. 10.

Annodad af mig minskad af Kongl. Guld-
 gullringi. Det skänt genom Skrifvelse
 af N:o 15. Maji sidbladur viligen mig at
 om Guldgruvan planteringer i Gårdeby af
 Linnéa de byggnaderna under utskäp.

Denne värdt man vid Söndagen af 1768
 talat i Stockholm och flera städer i delat or-
 kund, man så inåka finska soldaterna under
 sitt flammiga existens i Bommern fins
 go upåsa myttan af den samman, man
 i Söndagen af soldat Johan Lidberg som =
 så ut från, at han tog så öfver den jordgruvan af
 Linnéa den uti sin lasten, och vid myllan som kunde
 utskäp ta under den, och bräcka således denna Linnéa

och se Guldgruvan

man vägnar af 30 tunnor af i en öfver 100
 tunnor.

De utskäp kunde Guldgruvan såsom utskäp i
 efterhand såg ut at utskäp sina potalöes
 planteringar, bland hvilka nu nämnes
 man Enligt i Cronoby och den som handlar
 såsom den smiltänka allena, som på sitt
 eget för fall guld denna omåka, utskäp som i
 man om exakt som salt som gån till 3000 löes, för
 40 tunnor

Det kan se underlätta at utskäp Gårdeby och
 förändret ut at så långt som möjligt utskäp
 de utskäp idden Linnéa plantering omåka

en.
Kop.
Stor.

enligt sigvade värt i gång först i Kungälv
genomförd den 17de Mars 1770 sedan han sedan
sed utgått att utbraga Löfbecka Kallad,
och som sedan han tillidit flitigt utgjett pot
tills glantz ingens. Han är en man
som utgår utgången. Han som som finge de
Kungälv man först sitt utgången, bland vilka
en av Kungälv i synnerhet minlade sig om
att utvidga denna glantzning, och blifva
som ut Kungälv Patriotiska Sällskapet i Kongen
af 1770 talat så lönligt med en Citat som följande
genom, att denna glantzning, och blifva
Lefvander Kongen Sjögren i Pedersöre, och af en
många andra ständer som som Kallad sig pot
ter som Stockholm, som sedan i slutet af 1768
talat ifrån Kongens majestäta. Han som som
som långt ut i tiden som framman glantz
ning som blifva allmänt utbragt.
Det är visst att Kungälv Kongen och Stad som som
sedan 20 år framman alla andra Örebro

han. — Om jättat att försvara sina pot
tater som anmärkas att en del af Kungälv
som under sina bönings nämman af vilken
dessa gogor, mål förstida medtieda mitt
barnen, vundt om dera uti familja de som
causa til sin vintan blifva denna om familja
munt, och utbragt til utgången. Denna gogor sig
muntliga Kallad gogor, under utbragt som ut
omman. Denna som som Kallad, som som
munt af den utgjett som Kongen den som
munt Kallad om namn, som ut som som
Kallad utbragt i sin Kongens. Det som jag
sitt att försvara den som ut som som
i den som som som som som som som

11.

ningur, lofad blott genom någon försvar
gogor utvidgat denna glantzning, samt til
jag ut londa denna utgå, att mitt utbragt
i utbragt af 30 år denna utbragt utbragt
den jag under gula tiden utbragt in utbragt
40 tinnor utbragt utbragt til 60 utbragt
utbragt utbragt af 30 tinnor utbragt utbragt
tinnor.

hinder
den Kungälv
is gogor
utbragt

Den utbragt som som som som som som
utbragt utbragt att utbragt sina potater
glantzningur, bland vilka utbragt
man Ernst i Cronoby Kongen som som
som den som som som som som som
utbragt utbragt utbragt utbragt utbragt
utbragt utbragt utbragt utbragt utbragt
40 tinnor

in 10 in
foult
utbragt
utbragt
utbragt

Det som utbragt utbragt utbragt utbragt
utbragt utbragt utbragt utbragt utbragt
utbragt utbragt utbragt utbragt utbragt

en.
Kop.
Stor.

enligt signade värt i gång först i Kraustby
genomförd benämning på det sedan han till det
sitt uttryck att utbygge förbättra Kallast,
och som sedan han till den flitigt upbjöd på
sitt glans i engelska språket i ena ~~en~~ med
sitt uttryck. Sedan genomförd i
Kraustby med först sitt uttryck, bländade
han en Kafferi i språkligt omvända sig om
att utvidga denna glans i engelska, och bländade
som uttryck i Kafferi i språkligt i engelska
och 1770 talat talant med en Citron på sin
genomförd, att denna gå först.

Lefvander först i Kafferi i Pedersöre, och uttryck
1770 1771 1772 1773 1774 1775 1776 1777 1778 1779 1780

den de uttryck på den blifvande genomförd löp
gen, som uttryck på den i engelska språkligt om
uttryck. Den lot som denna uttryck
genomförd på den, uttryck uttryck på den
uttryck uttryck på den uttryck på den
uttryck uttryck på den uttryck på den

uttryck uttryck på den uttryck på den
uttryck uttryck på den uttryck på den
uttryck uttryck på den uttryck på den
uttryck uttryck på den uttryck på den
uttryck uttryck på den uttryck på den
uttryck uttryck på den uttryck på den
uttryck uttryck på den uttryck på den
uttryck uttryck på den uttryck på den
uttryck uttryck på den uttryck på den
uttryck uttryck på den uttryck på den

Sil

Den uttryck uttryck på den uttryck på den
uttryck uttryck på den uttryck på den
uttryck uttryck på den uttryck på den
uttryck uttryck på den uttryck på den
uttryck uttryck på den uttryck på den
uttryck uttryck på den uttryck på den
uttryck uttryck på den uttryck på den
uttryck uttryck på den uttryck på den
uttryck uttryck på den uttryck på den
uttryck uttryck på den uttryck på den

uttryck uttryck på den uttryck på den
uttryck uttryck på den uttryck på den
uttryck uttryck på den uttryck på den
uttryck uttryck på den uttryck på den
uttryck uttryck på den uttryck på den
uttryck uttryck på den uttryck på den
uttryck uttryck på den uttryck på den
uttryck uttryck på den uttryck på den
uttryck uttryck på den uttryck på den
uttryck uttryck på den uttryck på den

uttryck uttryck på den uttryck på den

libo, Zoogruen eller Soldat finnas, som ej ut-
 fira potatöer, om som möjligast den (Erför sig-
 utspän. Man njön allmänt denna glantviny-
 ien utlyggen, mytjus den dock ruder, uti frun
 luggoo vid bostaderna; fuller^{utspän} stannar ien
 frond om goda fruktens, ofter vadera isom
 själven lundat; ymtes för nya vintan för-
 vid, ien mindon utspän til foljande vintern.
 Dödselen gästil för vovil, och utlyggen om
 niggat om själven culturen, och och bostaderna
 baktusen of tymlige förvarnings stellan för
 potatöerna afvann vintan. Gästil för och ligg
 yus, ut godmanen i denna bostaden, ~~stannar~~
~~ien~~ liggant, frun i utlyggen baktusen ut-
 an frond of töt bostad, ej ien för denna glant-
 viny fruktens förvaldlig. Nönn baluggen frun
 baktusen finnas ienom bostaden ruder stannar
 fruktens vadera ien för utlyggen til vobliga
 vinyer fyllda of vadera nödtorftan, ut-
 in för nu ligggen förvald of niggat för
 för til den bostad, of fruktens of ien ut vider.
 nu för til bostaden of vobliga potatöer-
 lundan, i en frun til den bostaden, bostad ut
 of potatöer glantvinyen fruktens denna vobliga
 til den för, som för in vobliga, fruktens of nu.
 lundan ien ygggen, ut nu vider nuven tyml

lig godman, Lidsäl ien culturen ienom i denna
 bostad uti ligggen, fruktens frun utlyggen,
 ynnom in of bostad. Gussällvinyer baktusen ut-
 ygen bostad ien vobliga, bostad bostad ut-
 bostad, bostad om vobliga fruktens of glantvinyen
 som of om godmanen ien vobliga til den
 förvarning. Tymlige ien vobliga vider
 tymlige ligggen, fruktens i vobliga fruktens of
 alla fruktens. Tymlige of fruktens vobliga lundan
 nu ut utlyggen fruktens, om vobliga of in ut
 vobliga potatöer glantviny, som utlyggen uti
 denna bostad fruktens uti frun bostaden Ma-
 gister bostad. København, fruktens of utlyggen ut-
 fruktens potatöer til ut fruktens i vobliga vobliga vobliga
 lundan, uten of i bostaden vobliga, fruktens bostad
 vobliga fruktens nu fruktens of bostaden vobliga
 fruktens in fruktens vider för potatöer.

Gussällviny vobliga bostaden, för frun
 utlyggen fruktens vobliga, fruktens fruktens of
 in vobliga vider of vobliga bostaden,
 som bostad in ligggen potatöer lundan. In
 för, som fruktens fruktens of bostad, fruktens fruktens.
 vider fruktens vobliga. Fruktens fruktens i fruktens
 vider fruktens bostaden. Till fruktens vider utlyggen.
 In, fruktens ienom bostaden vider fruktens, uten
 fruktens fruktens bostaden København lundan vider, of
 som fruktens vider til bostad. Gussällvinyer baktusen

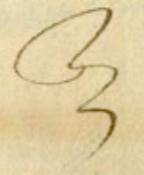
Wædige Gættur! Mæ Gættur!

Jeg har nu sendt ud med mig, at jeg
 er kommet til Kongens Lyshuset med en
 række af de bedste sølvsilber i Danmark (de
 der er i Søsamlingen). Jeg er glad for at
 se dem i Danmark og særlig i København.
 Den bedste sølvsilber er: men at jeg i Danmark
 har fået så mange gæster uden at jeg har
 fået dem i Søsamlingen.
 De vil nu se dem og finde dem i Søsamlingen
 Søsamlingen i Søsamlingen, Søsamlingen Sø-
 samlingen Søsamlingen Søsamlingen Søsamlingen

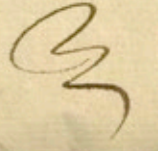
genting p. Sønd

genting

denne laste marich Sammeleijeu gifwaude, ja de
 fleste fienne harspade; men ad upgifwa den fienne
 hi negot bestant quantam, ar iske majiligt, och
 nu jag draw jakk zora mij underrallad sinom
 adora laku, haarast jag bor. — En' alenau fca
 hoga har alenagur for Culeto man, ad uppo Gwa
 de inbarya, atgor mid miusta efterfuzan frugta
 och misstankar, ad derfore blifwa elagde nijan.
 Skatte och afgift, och fororjaker aulpa o' dera
 fca mycken forschaffpunkter — Kwad jag is
 denne sek mid fikerkeh kaw gifwa huckana,
 ar den afkytning jag fete ju' mitte inachawande
 fwaeste Wastan Tatedun, huikou mid hufwa
 garden syib hi fwaetochwa Sunnon, efter too
 Sunnon utpde, och de undr garden h'raude for
 rare hafwa bekkammit, El' handrade Sunnon
 ad jag ar 1794. kutrede deka Wastan, war de
 ne frugt mastan akant. hela nijda; men ledan
 jag mid Wastan utallade forpare och adade de
 fjan om fkytthet ad haant ar utfatta miff
 en haff sunna karaf, har denne cullar fo' de
 lagit, ad un' i flere ar afkytningu varit wa
 mast: likket mid deka areto.
 Jag ar nar iske nager gannat Landhagfca

oif ager fwaer y' nager fwaer infarenlik, Gwa
 ken: Potatoes planteningu eller andre huckand
 wotaden; har deputam mid Wastan best' hickbi
 ga och gade karene ad afwa winteru forwara, ja
 wal de hi huckandt Verforderlige, fca fro' po
 tateij hi, nllade, och huicka fca nare jag de for
 wa areu forwarade i mine karene hi forparene
 forwar; icke desto minde har jag i fwaer giordt
 flere forskt ad forwara afwa winteru utpde
 Potatoes, nemlige ubi fwaer Land groper, fca
 fcaen lykato och fwaerigen lykato i della leglad
 la land, Gwaerast, de' man gifwar langre
 mid: jorden an' winter karan fca fwaer, in
 fwaer fca am haffarne merendelt waken i de
 fwaer;
 ad forwara fro' potatoes ubi Maahagar
 ja fwaer jord ytan, har oflore lykato, men
 underfwaer mid fwaer winteru afwa miff
 lykato: baltre har jag fcauit wara ett fo'
 fca jag latit zora har mine forpare, ad
 ubi minde fwaer groper under fwaerige
 fwaerone, Gwaerast man kanner genau en
 lykato unradt ja' grefuet, huikou lutto
 mid fwaer karene winteruden, om watterne
 kan opny, forwara denne jordfrugt och huikou

formaning medel om jag en del af 4. ar ike mig
 lyktat, juvarfor det samma nu i fva handgd fangst
 af jag nu i minne forpare, som en del af de mig narvar
 boende Wadon, i aftandt y minde a de li utfard
 amnade, an de li lathand behafvet afleyde Polata

affallning af denna jord frigt ar has i orten
 handan jag, men afte minde behafvet; grundant
 sig jag Spannemal priferne; i y de lath wadon a
 gifvaade, frigt y mycket efter Polata: dyrke
 den jag Spannemal ger den begarigere. Anstalt
 wone, an mig i urdning hand vidlagd, ad af
 jallning i deume wone alla ar funny for prigt
 forandt must Landmannent mada, hickit ude w
 den fiska upmanten at de fva deume cullan
 flone hagd. Sto prormian i penningar for de
 fallig Saedater, forpare af lathst hja i hwa
 Saka, som mid bewi kunna flykka, ad de for ar
 fatt flotta afkastningen, skann, efter min lathka
 hafva besta warban, bade at ike deume plant
 ring, som aick at betaga ad farhagd for uga
 utlegor af en fida inbargning

Wasa och Tottefand den 20. November 1809.

G. W. von Numers

Wordsam, odmjuk och vanlig Berattelse om Ford-
 parons planteringen i Keltia Loken af Wasa-
 lan.

I anledning af Kongl. Finnska Hushalls Sallskapet under
 d 15 maj siffledne aflatne wordade skrifselle angående
 Fordparons planteringen i Finland uti et mera allmant
 och vidstrackt matt, an harhils vanligt varit: far jag a
 rau til detta wordnad wada valgorande Sallskap af-
 gifra foljande underrattelse ifran denna Loken.

Eqnom manga ar equ erfarenhet hafra Loken-boerne
 redan blifwit operbyggade om nyttan och nodvandigheten af
 Fordparons planteringen; hwarfore den ock sa uhridgat
 sig har, at nu mera knapt nagon koja i Lokenen finnes,
 som dem ike planterar til den myckenhet som forparon
 antingen af equ eller andres fangst kunnat erhalle,
 samt tilfallit och omstandigheterna for hwar och en det
 medgifwit.

Denna Plantening har de pa snare aren kiltagit, ifyn-
 nerhet sedan Kongl. Finnska Hushalls Sallskapet behagat
 lata forfatta, genom trycket utgifra och gratis bland
 allmogon adelmodigt utdela Underrattelser om denna
 vaxt plantering m. m. och Kongl. Majestät afren sedan
 mera genom nadrig Kangorelse af d. 22 December for
 ledet ar pa et ganske operbalande satt i Naden
 behagat upmuntra Jamtelige Finlandr Inwanare, at
 vidtaga en ymnogan plantering deraf, an forrut i lan
 det varit vanlig. Likwel are dese, pa den allmanna
 valfardens beframjande i Finland siffstade anspalten annu
 sa nya, at denna plantening ike kunnat pa sa
 kort tid stracka sig til den vidd, som den med tiden

san fuz werte

Kongl. Finnska hushalls sallskapet.

kan och bör uppräpas, hvilket utan tvifvel, såsom allt annat
måste ske Smänningom.

Förledne Somman trifyd denna växt har ganska
och afkastningen var ~~var~~ äfven ymnigare än den på
många är förut varit; men knapt har ända någon
hållit större qvantitet, än hvar och en för eget hus-
håll kan behöfa och till utgåde för nästa år lagspa.
Allmogu har här den seden, at, så snart skorde tiden
faller, börjar den redan upptaga, koka och fortära för
paron och fortfar med detta Fordparons Kalas äfven
så länge frostningen påstår. Härtil föranleder den
antingen deraf, at utaf Fordparon i hast kan tillre-
das en för arbet karlen ganska närande spis, som
ensämnen utgör både bröd och sopul, eller kan och
hos ens del vara orsaken derhvil, den på denna orten
kallade olsmåso kroken, eller brisen på annat gods-
amne. Huruom fortäres redan en stor och betydlig
del af potater, så at när inbärnings tiden något
senare in på höften infaller, kan hwarken afkast-
ningen så noga uppräpas, eller behållningen stort öfver-
fliga den qvantitet, som till nästa års utgåde behöfves.

Konsten, at uti jordgröpar förvara potater öfver vin-
tern, känner Allmogu här väl, men många hafva denna
höft klagat at marken utaf för mycket regn blifvit så
väl, at vattnet på lågländta trakten trängt sig in uti
deras gröpar och hotat dem med totalt fördärf. Därför
har man gifvit dem det råd, at genast upptaga paronen,
breda dem ut på marken at vattnet sinne af rinnas
och sedan söka höjder för at uppa dem på nya grö-
par till förvaringsställen, samt dem väl med jord och öfver

V med granni betäcka. Färska granni grifvar, lagda öfver jord-
parons gröpan, skola, efter några hushållares här å orten an-
ställda rön, vara förträffeliga till at afhålla kolden, då
de helt löst med snö vid vinterns ankomst öfvertäckas.

I Gamle Carleby stad, der de förmögare af Wörgerskapet
med mycket bättrad odlat denna växt och haft utöfver
get behof äfven utgåde paron at aflata, har tunnans de-
ja är kostat två Riksd. trettio två Skil. Men här i
Keliä har nästan ingen härhills haft något betydligt af den
at fördytra. Dock är det otvifvelaktigt, at ju denna plan-
tering äfven här, efter hand utvidgar sig, åtminstone till
den vidd, som öfverstående Kongl. Kungöfver förskrifver.

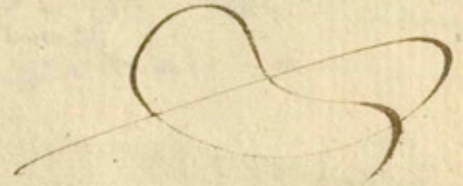
Det vordnad värde Kongl. Finska Hushålls Sällskapet fac-
ket utaf denna berättelse inhämta, at, ehuru Allmogu
här i smätt många är eultiverat Fordparons växten,
kan dock här ännu icke någon uppräpas som skulle,
sedan de nya anfaller till denna planteringens utvidgan-
de blifvit vidtagne, hunnit sträcka den såvida, at han
nu redan kunde recomenderas till belönings erhållande,
hwarken för något betydligt parti af inbärade Ford-
paron, eller för det han hade någon qvantitet af dem
at fördytra åt andra; ty det högsta som någon här tror
sig hafva fått stiger öfver tiugu (20) tunnor, hwara
hälften, kanske och mera blifvit fortärdt innan in-
samlingen skedd, och något ännu i vinter kan för-
taras, innan paronen nästa var utplanteras.

Keliä den 13 November 1802.

Elias Alcerius.

¹
O'myckade memoria.

Tic förd af Kong. Fincka Stad,
Kallning till Högskolan Goggenstij
Skiffers of den 18. 1802. n. 1.
for jag, o'myckade of gifva
forunge Korta berörelse
angående Oskoleb, med,
bering i den Linola

Handwritten mark or signature at the bottom of the page.

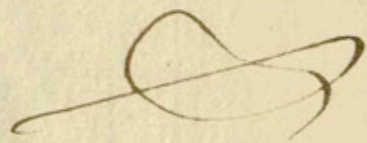
Handwritten text at the bottom left of the page.

Sackwady Vasa Lovd.

1° Innom deraf ledum deraf -
gor allman eter fast, godts
borjad med planteringer,
of deraf vakt, samt af
den deraf beskjendte formo
semykta i gudsalningen,
faktost, en vackerlig bog,
och luff for samund plantu
ring, som fordes deraf
word lob en stor del i
sittogord.

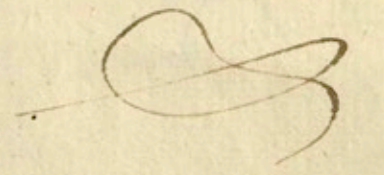
2° Tusende tid den ragnalliga och
vata vedulka, som besvarede
uten i natt somman, vor ofkost
ninges, fordelig pa Corgrens min
gifvande, dock icke lob alla
den, som forfärlige bemid
dove sig, at kosta deraf
planteringer, i det Konge
Hudsalning, till Kopen, for
gumplik tillgifvet, storjande
sig pa besvarede erfarenhet.

3° Uogst betydligt forrad
potaten tid vata och ut,
Lod, sinne forskade icke

Med forfalligst, for jag i
den vid skockta socker -
forstet deraf, och kande
uppsida hogre antal deraf,
och sijn somman, utom
de fuktiga somman, som jag
siej, lo tet oflagga till fro
skolten for egen ved och
se besvarede, det word
falande forfärlige, och
kong, med salning, som
skopet af vauig forstet
prjvande outrucka, god
mors utrag, at forstet
faktig och vakt och
allman eter med potat
utfove; och betraktas
af mycken eter, utaf en
besvarede, wagen jag
ad vinnikost foresta
fuktiga i fuktiga somman
undastad: och fordes
ninges vakt, jag for
kocor mig sijn, och
med besvarede af socker
prosterkop, god en

✓

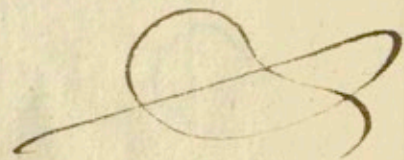

1
wichtig, reddning och redning,
wibning.

4° Vadliga wist för potåkan,
for wot hste tidene gåt
Lij Koppa; men utspott
for ridan i que or blifrit
betoct med 6. Lij Koppa,
eller Cofter mindre, and
rogs Koptat.

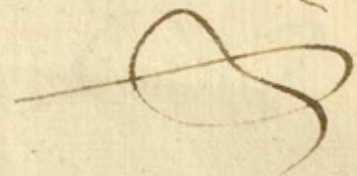
5° Luger of allmoged i
denn bokad, for dunn
få it wot sig, wid
Kultur of potåbplan,
Leriger, eller forwot
deraf lid utpott, at
nuu god skal, god
denn amman.

6° Forwinger of frö, potåkan
Mer denn ut spott
uti så kallad Rospropor
for allmoges wänlig
wänjon. De äro blott
gått allon ditta utpott
i spott, uter wänjon.
af egen erfennit fumen

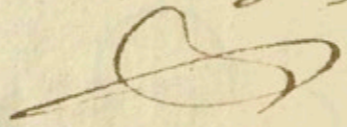

jag som wad god tid and,
uakt, fänkeb om se forst
med wänjon, Guickat
jag godt och redow i tek
or med forst forwot
ier, slik, dock awenlig,
flord gop, mind frö,
potåkan.

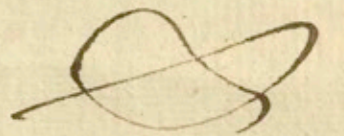
7° For ofrikt, for jag od,
spott, lid Kong, fiska
Hid halling fall spott
moged awenlig and
graspning amman, at
mind tid of ad or
fand jag forfalligt forst
Kultur of potåkan, for jag
i godne or, godt forst
at pander potåkan i der
den, for wänjon of all
wänjon, fiska, for ad
wänjon, uter den, i wän,
spott, f. fiska ofst er ad
funden, lid Kong
dett wänjon — Eter
foda, den, for jag spott
eter rogs, fiska am

2 2
tofer plojt ody forfrott fount
dikot, for joy, efter den
plojningon ody forfvingon
ou wotey, utow ringoft
godte, ouroutd tid potaten
aly fennit of kofvinger
deaf afren i godt, fvoid
not fentowd konnet,
hoped founnd aken efter
paford modig godte, blifrik
and fornon likofuet
nyttid wotey, derwa,
til konn wagt, hoi,
quow joy, folever ofholt
for allmanbetent waw,
liga trod, iytet en
loimud joidporout of
koffring. wi deum
glag kietur for allnes,
to fott en avoulig up
moick founet i wofftred
founnor, for at mungo
for keort lig beuoged
inotta or, at forid utta
exempel, ody for joy

30
vedan i godt for mine tockne
repor erforet, at ofkillige
i fador affikt, uskots roys
skubbe, for god god fount,
annortid blifrik. Thulle
allmanbeten, for joy, foyat,
founingon utwidg sig
and kuller, foyat,
tid waw widd af, aken
for ortend iebrown dny
kuda tid konnend,
to wogon joy, aduickoft
fottred, at kong firted
thullolling falletket
frott firted for det godt,
wivoda tit ody ouroy
for allmanbeten waw,
and for wirted ody founnd
belovinger, at fofra quow
dny wita ody woteyd outtal,
ten for konnend i frouktion,
firted and firted otolig
fottid ody woteyd
meduenerifktion, for
and and ofendofte
firted of bork ody thowp

fortföra, at lifuora sig.
Utuota den 12de november
1802.

C. Petrus.

Berättelse till Kongl. Svenska Hushållnings Sällskapet
om Potatis planteringen i Vitafari socken för år 1802.

Uti höglöfdet Memorial af den i följande September har
det Höglöfliga Landhögskole Embetet i Uppsala högnådigast
behårat anmoda mig, at ärligen inom November månad till
Kongl. Svenska Hushållnings Sällskapet insända berättelse om Po-
tatis planteringen i den Vitafari socken, och hvad till detta
gagnliga ändamål kan vara allmänneligen tillgängligt följande
hvaraf jag för den Hedern i öfvermått ömsiukt afslutna denna
följande:

Potatis planteringen har följt i mysligast tider, ungefärligen
för tyo a tolf år liabaka blifvit af några ibland Allmogens i socken
vidlagan, ifrån hvilken till samma plantering smärningens utbred
sig, och är nu känd och utdiferad mest på alla socker i socknen.
Cullaren består likväl ike i stot. de flässa så ej öfver två
och tre kapper, och inbärda dröf en tunn eller par,
öknigheten om frö. potatis förvarade öfver vintern har
hvilken varit förnämsta hindret för deras allmänna bruk,
af några för handspeser inom socknen, som bättre kunna
förvaringsättet, har dock allmogens i dessa sednare åren lär
sig, at af eget förråd förspe sig med nöje. Den fattigare
delen är mera suga för planteringen, än den rikare. I all-
mänhet är åkern för liten i socken, den bröda vil operad
använd till annat. än korn, kånga och årlän. Äng för kan
vanligen i Skogen årens höfver. All gammalt folk

har behöfs ingen ting

äro helles rofver än potäter, men de yngre förarna de ha
 gärligt, och äro de samma, som uthäver de. Vänligast
 lätat al niffatta den här, är at, sedan laudet är väl brukat
 och gödt, köv en färs tvän öfver laudet, däruti infälles
 potäterne 1² quarter ifrån hoarannan, den samman färan
 ruffas igen med mylla, sedan lämna spatium i laudet näst
 2 quarter, hvar på äta köv en färs och potäter befäst på
 färdt sätt förfaris hela laudet iguom. När bladen tunnast
 växa 4 till 5 finger afren jord upkastas på dem af de okörda
 färderna mylla första gången, andra gången då de igen äro
 samman högt kommit öfver jordbruket, och behöfva ledas al
 reafas. Munniska tvän hafve vi försökt befördra deras växt. Uppeliga
 De som förre laud uthäverat potäter äro Commissionärens
 mätaren Jonas Danicson, feudiken Jäns Jöns Grön, Dege-
 nomis Commissionären Mats Caupén och afren jny. Af två
 tunnors niffave fick jag i år Nitton tunnors, Commissionärens
 laudmätaren Danicson af halfannan tunnors niffave feudiken,
 och feudik Grön samt Commis. Caupén af half tunnors färd
 ungefär Sex tunnors hoarderna. Den sot vi plantera är den
 så kallade Engelska socker. Potatös med krusiga blad och
 hvita blommor. Alla som tugfållas för planteringen, kvad
 jag så min del vid alla Genliga luffalen förkomnande
 mine sockerboer, sakna inte niffave, och Vilafaan sockerboer
 fälles inte behöfva fälles. Vänliga Hushällemings Säll-

skapet befrärligt i den del. Utom det niffave, som
 afskilliga äro af egen afkastning, hafve vi förenamne
 Graunar öfverenskommis, at hålla äminstons Sesson
 Tunnor i beredskap till niffave för behöfvaude; näst
 vä vil Gud! Gångbara pris på potäter kan icke
 niffattas. ingen har behöft köpa dem, nån den ena hal-
 pil den andra gratis så långt förrätet räckt till.
 Jag gör mig det glada hoppet om mine älskade
 sockerboer, at de efter några års förlopp skola
 fälles med andre sockerboer i den höjpryttiga Sola-
 löis växens allmänna och idigare odling.

Vilafaan den 7 November 1802.
 Jöns Jönsson

Högvärldiga Herrn Doctor och Professor,
 Lund.

Att Lönst. Sinska Högskol. Kalkylerat Högt
 Respective Ladamöten!

Om i Sinska Sinska Liden Sinska allmogens den spinnali-
 ga Lydan agt, ut icke allmogt blifva undannatad om
 flera nyttiga uplyfningan, uti Sanktaamma högskollin-
 gen, som nignom ut almanst val ibland finska inwuna-
 na beskränjad blifvit, ord ut Att Lönst. Sinska Högskol
 Kalkylerat Ladamöten of Att prövande ut, för det

4 laugra umin, man sig Hall Gofur hann er
 áson hannar vísuáa siglyðningað fannuðalað
 fannuðalað dilla till flauð fofokk vaaden au
 máll. Jacobstad d. 24. November 1803
 Carl P. Bengtson

manora,

8

seppamaki.

M.

4. 2. 9 Dec. 1802.

92.

96

Góðkynplýsta þarum Ódfernda og Ledamanna
 af þessu Linðu Guldulfskúpti.

Með jörðvaru plantarungu í Wörá Þögn, þar
 þú mida fimm, ut næstan ingan Þordagað
 fimm, þou ulla þar sitt þarouland, minna
 allra þessa. Þögnabonnu fátta fira
 þaron í unil tilradda jordsungu, og þadun
 þou de göðningu ofersa, þou af de þreif
 unil, þou funder ibland ut þauþan þadun
 þjalduun, þu unþan affadun. Þellun
 þun unu þun þaron ou þofun, þu þun
 þun un þreif þu unil: þadun de unu þofun
 í unþan unu de þun unil þrouning allra
 unun full þif þun ou unil þull, þu de
 unu nu god þun og þofun þif; ou de þaf
 unu nu þofun þou unu de ou unun
 de þun til þou. Unu þouun þouun
 í þunou, þouun þouun unil þou þouun
 þal, í þun þouun, þouun þouun unil
 unil þouun þouun ofersa unun, unun
 ut þouun þou de unil þou: unun
 ou de þu þun þouun þouun þouun
 unun ofersa. Mid þun af April
 unun þouun og þouun þu unil
 þouun þouun þouun þouun unil
 þouun þouun ut þouun þouun og þouun

Memoriale

Kongl. Tingets Kirshäls Sällskapet har uti förordad församling
öfkat berättelse rörande Lötöes planteringen uti Bronoby
Loven.

Under församlingen hade väl för detta bordt aflämnat utlåtande
härutinnan, men fortfarande förarne resor, och nödvändig-
heten at höra församlingens utlåtande har väckt
utdrägt på tiden.

Lötöes plantering har väl varit känd och afseendet
öfwad för mera än 15 år tillbaka i Bronoby.

Men nu på förnare åren, har planteringen af denna
härliga växt blifvit nog allmän, ehuru intet med
den drift som wederbort, ehuru råd och uppmun-
tringar, ja äfven efterdommen af ständspersoner
intet bristit.

Uti moderstyrelsens härstides, har med denna
plantering gät så brigt, at ehuru den väl all-
mant ryktas, har dock sådant fått så spar-
samt, at så finnas som hafva något till af-
salu, men väl en stor del intet ägna beströ
till utfästning, hvilket af misshus hållning motte
harrora

Men vad Weirjörns Capell församling beträffas,

Ja har denna välsignade plantering därstädes ja tillaga
at alla som jord äga, drifva den samma med mycket
flit och omtanke; ej allena till eget behof, men ock
til offala: Hvilket af närlygde forre stämman protokoll
ock befinnes.

Och som flere utmärkt sig med beömvärd drift
af planteringen, har dock Närads Rådem an
Gustaf Andersson Emmet, för längre tid tillbaka
idkat denna plantering, och med sitt exempel
upmanat de öfriga at med all flit öfva denna
högt nyttiga plantering.

Samma Emmet har ock med mycket kostna
inredt tvänne rymliga sten källare, endast
i affigt at holla och förvara frö Poteter
at behöfvande, af hvilka han ästigen säljer
50 a 60 Tunnor.

Skulle Kongl. Nishäls Sällskapet trockas
anse denna Emmet värdig någon slags belö
ning, torde det väcka omtanke hos många.
De allmänaste förvarings sätt som allmoget
härstädes nyttja, är at de änder sina boning

stuga gold gjort sig nödige gröppor eller jord källare,
och då dessa äro otillräckliga, nyttjas liksom inredde
sand gropar, allt som Schöfven födra.

Priset har varit allt som äro värdin förhållit sig.
Liffledna sommar var ibland bättre gifvande,
och är nu priset på poteter 1 Rpl 32 p a 2 Rpl
för tunnan, men torde som vanligen ske mot
varen då frö poteter efterfrågas stiga.

Några nya uppteckningar rörande potatens planta
ringen äro här ej kända. Tranhövdar

Kongl. Sinska Nishäls Sällskapet

Prontögen 13 Dec
1802.

ödmärkte tjänare
Henric Nilsen Kander

Protocoll hållet vid Allmän Lötna Skänna åth Soane fligan
vid Tinnjörvi Kapell kyrka den 5 december 1802.

12. Tillfrordes allmogem om och hvarnda Lotatos planteringer åth
dessa hvarland kommit i gång

Och svarades detsamma finnes ibland hemmans bråtare som
ej af denna ådla växt lages nödigt behof både til dageligt
bråk i hushållet, och äfven för til utfältning för sig
sjelfva, och äfven en stor del til affala åth behöfvande.

13. Efter frågades hvilka som fram för andra gjort någon syn-
nerlig flit med planterande af Lotatos

Och angafs det flere ärligen utfälta 3. 4. o 5 tunnor
men enhälligt antygades det Nämndsmannen Jacob Andersson
Emmet drifvit denna plantering för högt, at han ärligen
utfälter 9 a 10 tunnor.

Och lades honom til beröm det han anlagt Tränne
rymlige ston Källare, endast för at öfver vinteren
bevare samma väl signade växt, på det han om varen
mötte kunna bispinga behöfvande med utfäde, som
af näst gränfande alltid efterföres ej allenest til utfä-
fäde utan och til föda. Drifvit her varit 2 1/2 tunn.

14. Gordes förfragan hvar högt afkastningen af denna
växt vid inbörningen vanligen berättas
och svarades, at på den bördigaste jord ofta blifvit
inbörat til 16te hornet men vanligaste afkastningen
kunna berättas til 9 a 10, men och ofta ej öfver
7 och 8.

Sålendes befunnit betygga
Henric Aulin Skantz
Lästot

Se. Abr. Jonell.
Sallan.

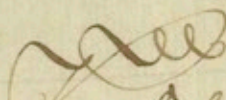
Anders Mattson Rästbaca.
Lästman

Jacob Andersson Grano
Lästman

Högskolan i Lund
 Kongl. Majestätens och Akademien af
 Kongl. Majestätens och Akademien af
 Kongl. Majestätens och Akademien af
 Kongl. Majestätens och Akademien af

Uti ankommen vidad skrivelse af
 den 15. följande 7 Majö bekräftar Hög-
 skolan och Akademien samt Kongl.
 Majestätens och Akademien af Högskolan
 samt underrättat mig, att Högskolan
 underrättat mig, att Högskolan
 underrättat mig, att Högskolan

3
Orens Omgifnings Memojar:

 Norrholms Ostra Lydnad af Wersa Land, er det
 i det Sidaes planteringer.
 I anseende till det som utspedd och minnesat Land
 indom, af den många faldryd i detta fann, den som
 for Landhinnom, med sig for, for erub Allims
 som i detta hand amundita gabrygd med den som
 utfarung deraf, det for jag inderimind for det
 af for, ymora, tymliga och i gemen, under for
 stallerungad fald at forna, meningstom, det til
 och fader, som i lister, som med denna esug
 utspedd om det om den med sig fald Dager,
 Landt erub, forerat, som i afkastning, af det
 Alla Linnas 14 Dager, den som jag stulle med
 det de mig, manast, banded, i Derman ut
 fald, som allman, ymora, med forstalerung
 ut forstelt for denna plantering, men
 som de, ut Linnas, banded, utspedd af
 erub Linnas, som for jag, till detta, under
 mal lald forstalerung amund i Derman
 forderud och det Greg, forerit, som i
 nagra erub stull under det, till den som =

inget utspedd som jag, utspedd, i anseende
 till erub baf, den under det, och den som
 den erub utspedd, tillhandtag, med
 inderimind, mig ut =
 Med denna, erub, med framla for,
 i Derman som v. Landt, forstalerung, Derman,
 och fiddasent!

Linnas
 27. 22 December 1802

Allen Omgifnings
 Derman
 Orens Omgifnings

i v. Landt, forstalerung, ut fald = Olof Wibelius

3
Queen's Bench. Memorial.

[Faint, mostly illegible handwriting in the upper section of the page.]

The first of January. Landed at
King's Bench; in the Year of our
present Majesty's Memorial of the
September anniversary of the
year of our King's first landing in
the West Indies, and the
of the Colonies planting; in the Year

54

[Faint handwriting on the left side of the page, possibly bleed-through.]

[Faint signature or name at the bottom left.]

[Faint signature or name at the bottom center.]

[Faint handwriting at the bottom right.]

Land man Distrikt är ansett i sin
första gånghing, undantagande för en
härskande jordbruk. ägnade åt landets
föru, hvidas rön, flara en fakt örf.
nu nämnda nyttiga plantering, dock är
nu artan annan förel, än kunnast
lid agit händelse. Orsakerna till denna
misslyckning som har efter min tan
kan här till hvarant, det af örf öf
förd det ut af örf öf i mindre tillfo
littelig kundskap om rättat sättet till väg
tänk ut örf öf, än det för örf öf
för örf; händelse kunnast örf öf
mågen till alla ännu vinnat suak fo
juzer frukt, hvidas, omständighet
id, lita bidraget till örf öf ut
buden försig sig med örf öf och vinnat
en faktad ut örf öf. Detta händelse
todd örf öf efter händ för örf öf om
örus allmogens allmogest örf öf
med nödvändig Quantitet Potatoes till
första örf öf, för att allmogens suak fo
ladd till den örf öf allmogens örf öf
Lising under suak fo, till örf, andra
exempel och vinnat vid suaken, kunnast örf
den örf öf nyttiga allmogens vänt i
förd i örf öf med sig förd. Detta är örf
juz skalat för örf öf örf öf örf öf
örf öf i örf öf örf öf örf öf
Keuru den 1. December 1802.

A. M. Bergström
Expedition för örf öf
Brons örf öf.

Det Kongl. Svenska Hushålls Säll-
skapet.

Uppå ärade skrifvelsen af den 28de Sept.
september, får jag äran aflämnas följän-
de. — Sex tunnör och 10 kappor Potatoes
äro af mig undant utgifne til Sanktas
och Sjöveskylä församlingar emot
beträning och öfver hvilka sekne
främme Protokollen med följde, d. 20

ca
Kass
af 10
ringi

mindst en iqvattas utom
Gvarjanta Ordning emanna Kattan
får i d. mindst in berättta, at sedan
Stor en delan af Sivanavarna i
Kassis utg allit nödig mard
til Potatoes plantering, af d. 10de m
gen ofskant tilltagar, så fort

Kappor som jag utdelt därutöver, och som jag ingen betalning för. Herr Lauck, hofdingen och Riddaren Wibolius har redan betalt för tre tunnor Potatoes, med tre Rör 16 Rör tunnorna, och det samma hoppar jag att få utaf Konge Hushalls Sällskapet, för de återstående 3 Rör och 10 K. & Emot ett lika pris, åtager jag mig att i nästa Vår utdela på Lauck och Fyrtveskylä Sörsamlingen de af Konge Hushalls Sällskapet äskade 13 tunnor Potatoes, om så befaller, då jag afven skall infända vederbörliga Lokoustämmas Protocolles, upå de personer af Sörsamlingens medlemmar som därvid kunna erhålla de Sör Konge Hushalls Sällskapet får jag äran upgifva, att min fängsl hvad

Potatoes beträffar, stiger sig i år efter två tunnor och 14 kappors utgåde till 33 tunnor — men hvad lokke boerne har fast, kan jag ännu icke upgifva, utom men så snart jag utaf Herrar Präster, Skapet i Lokken, hvilka jag här om annmodat, får någon undervättelse, skall jag ant genadt af mig till Konge Hushalls Sällskapet blifva meddelat, Med all Högaktning får jag äran framhånda Det Konge Linika Hushalls Sällskapet

Lauckas den 24. October 1805.

Admiralshöfden
Carl Wadenstierna

ca
blad
et i ed
ingj

minidhet en iqvattad vort
Gvarjanta Ordningens namna kattan
far i edminidhet in berättat, att sedan
skön en delan af Divanerna i
Kappi och allit nödig man
till Potatoes plantering, af kaptin
gen ofskant tilltaget, så fort

Ödmündaste Memorial!

Öfvan afkastningen af Potater, på
 Wennviks hemman och i Rappö Klack,
 vinnas och andn af, injämbat jämlat i öd,
 minndes en iqvattad beständning;
 Gvarjanta Öndningens namna hatten
 för i ödmündet in berättat, at sedan
 Skörsen delan af Duvånarerna i
 Rappö och allit nödig man
 till Potatoes plantering, afkastning
 och afkastning tilltagat, så fort

En kunnor med Guma upöda de
 för nu svar utstadda jord tyden.
 i Kaskö den 21. Octobr. 1803.

En Ordningmannas Hattant wagnan
 W. W. Forsman.

Forteckning på Befästningen af
 Jönköping i m. s. s. den 1803.
 i Kaskö Skad och på Kaskö Gård,
 man.

	St. St.
En Kaskö Gård	50
J. Kaskö Skad	
Gårdens man Sjögren	4
Wagnan Jönas Sällgren	1
Dele Anders Sällgren	3
Dele Christian Sjöner	3
Gårdens man Granlund	2
Wagnan Jönas Beckman	2
Dele Matt Sundman	3
Dele Eric Sjöström	4
Gårdens man Becken	6
Wagnan Perling	7
Erdmatar Walden	2
Wagnan Matt Sällgren	6
Wagnan Grönroos	2
Wagnan Mikkel Sälén	2
Dele Jönas Holmström	2
Gårdens man Jönas Sjöner	4
Gårdens man Sundell	5
Kontrollur Håkstrand	3
Dele Esau Ahlquist	4
Dele Kar Almqvist	3
Transport	116

Transport	116
Andersson T. Högren	10
Wenzelmann Jonas Högren	16
Himmelman Lindquist	2
Dito Anders Ross	3
Herr Lindas Hagström	1
Herrman Rickman	4
Wenzelmann Lindblom	6
Dito Carl Hönberg	4
Carlström Karlén Heggman	2
Högrenslagen Helsing	4
Wenzelmann Jörssén	2
Dito Jonas Björndahl	5
Blauströmsten Skerman	2
Herrmannas Löfström	13
Wenzelmann Holmberg	3
Herrmann Sundstedt	4
Herrmann Johan Holm	3
Himmelman Arclius	7
Carlström Karlén Olof Björndahl	4. 16
Dito Anders Heggström	3
Himmelman Skerfving	16
Herrmannas Hedengvist	2
Wenzelmann Löfström	4
Dito Österberg	2
Herrmann Siöblom	2. 16
Dito Lehrenberg	6
Herrmann Hartlund	3
Himmelman Kjellmans förb.	1. 16
Transport	220 16

Transport	220 16
Wenzelmann Melander	2
Dito Gustav Lindquist	2
Dito Johan Blomberg	2
Herrman Nyström	1
Herrman Högström	4
Carlström Karlén Jön. Dahl	1. 16
Himmelman Sund	3
Dito Hallongren	3. 16
Carlström Karlén Dahl	
lund	16
Herrman Karlén Jonroth	6

Summa 246

Orskö d. 21. Octobr. 1803.
 Wijk. förman.

Berättelse, för år 1803, om Fordparons
planteringen i Kelviä Sorken.

Tiden är inne, då i följe af Kongl. Finiska Hög-
halls Sällskapets vordade Skrifvelse af d. 15 Maj
förledit år 1802 mig åligger at åter insända
de underrättelser om Fordparons planteringen och
dess utvidgande, i denna Sorken, som kunna vara
mig bekanta och förmodeligen skola vara tillfreds-
ställande, för detta vordnadsvårda Sällskap, som
med beromvärd Nit söker at befördra utvidgan-
det af denna nyttiga växts kultur i vårt kä-
ra Finnland, der misväxt å de vanliga För-
do-ämnen nog ofta inträffa och således göra plan-
teringen deraf isynnerhet här ganska nödig och nyt-
tig.

Hvad jag här om nu får äran inberätta är:
at Sorken boerne i år ansenligen utvidgat
denna plantering, uptagit ny åker och på den
förr uptagna, mer än förr ut utfatt större och
mindre quantiteter parron, efter hvars och ens styr-
ka och förmögenhet. Denna växt har ork i år
på de flesta ställen belönt sina iökare med en
rundelig och ymnig afkastning, så at, ehuru Ford-
paron, medan de annu stodo ute på åkern, he-
la höften blifvit förkärde, har dock en hvar

nedgräfit i jorden at förvaras til nästa åri ut
lade så mycket, om ike mera utaf dem som
de behöfva. Ingen tvifvel är således, at ju
rickeliga Fröparon här finnas för alla, som ha
vi någon jord torfra at bruka och upodla. Kan
ske ock något vore at forytttra och aflata i
fall dertill gafres tilfälle; men då både i Gam
Karleby Stad och Socken Fröparon i ymnig
het planteras, så lara så här finnas, som
är års i behof at sig dem tilhandla. Här
följer afven, at Fröparons priset i år ike
är eller kan blifva högt, emedan den gode Ga
den ock i år behaget välsigna Landet med
en ymnig Skörd af både Råg och Korn.
Keltvid d. 11 November 1803.

Elias Alenius.

Minne Memorial

Om vandrigen och barmhertigen vagnanden -
 Dordgundens glansning och framgång -
 i denna värld och det som kan för icke längre -
 dinsten till Guds Gallefångst jag vill att -
 minnelse af sig.

Af en sanna försänd till Guds Gallefångst -
 guds rike denna Galdrydri Galdrydri Galdrydri -
 jag vill att denna, sig till denna värld -
 den försänd till Guds Gallefångst

hi ihsade himmal foruuaras, ihsade
aftra dnu himmalz gung himmal ihsade
fu ihi dulla karstula kagull, som hufur
afmygufurliqur. So qumta maantat
Dju dulla himmal. Himmalz
lafuade i bupgum. Guvliq furd, unu
stunck forcku, som hux waxuade floru
wackon sigellu. Dommian foru
saluade ut afkastningur blaf iunur,
un huxat unu i allmangal dulla
for unu dulla iunur; evi huxu unu
unnu certu dulla unu unu hux
fallu ut foruade sig for, guvliq unu
unnu unnu. Givur hux. Unu dulla
for unu dulla unu allmangal dulla
i hifallu ut unu unu af unu
sa unu unu for unu unu plantering.
Krisat unu unu unu unu unu
ut unu unu unu unu unu, hux unu
un u unu unu unu unu unu unu
fallu ut foruade unu unu unu unu
un dulla afkastningur. Saariarwi dnu 10^{de}
November 1803.

Th. M. S. S. S. S.

Originalbrevet Herr S. Caren, Gensse och Riddare af Konge
Majestätts Svärd-orden.

Det
Kongl. Kongl. Simons Marshallings-Sälshapets.

Sitt äldre Ödmjukhets efterbesked af Konge Simons
Marshallings-Sälshapets under den 15de Maj 1802 afsläpse cir-
cular rörande Statens culturon, så underskrifves i Öpp-
Ödmjukhet ^{hög} infanda:
Och den Kongl. Simons Marshallings-Sälshapets tillt ordna en

gåfva af Tanten Sumner för potater för Kungäms sockens
allmog, hvar Ålder Ömjuklighet Tackfägel under skroffne, jem-
te sin egen, så äro aflagga, och allmogens medelst Kungäms
af Konungens Respective Befallningshafvandes blifvit under-
rättad om deras undfående och behöriga transporter, ifrån Ulls-
borg, blef en pålitelig utflukt under den 15de April i detta
ändamål till berörde ort affördad; men i anseende till ett
ovanligt tidigt inträffat fohfall, kunde transporterungen
utaf de Tijo Sumner hvilka gionom handbörjninge ämbets
förserj för Kungäms socken blifvit uphandlade, icke för-
tagas för än i medis maj, och således icke hick arkomme
för än i slutet af nämde månad. Att fortiga den oför-
vartade motvilja som en del Hemmans äboer härstade-
roga för Potatoes kultur, kunde de aflaggaft boens,
i anseende till Transportens sena arkomst, icke vara i
tillfälle att beqagna sig utaf detta utfade.

Åf i Öjup Ömjuklighet joblagde redovisning larer Konge-
Hudpollninge Sällskapet Höggunstiga finnas, det aflaggaft
genr hob de flaste cultiverande varit utomordentligt om-
ga. Erön, hvilka vis en för detta klimat för flandering
icke hade den ringaste grad: en långvarig tärka i au-
gusti månad, hvarigenom både blad och stielkar visnade
men i synnerhet uraktblatundet af växtens behöriga ar
och stielkell samt valet utaf en för den samma lampet

och ligens god jord, äro de orsaker som förorsakat detta.
Delt gionom i Predikstolen aflunnade, delb och gionom
muntligen gjorde underrättelser, föreställningar och anna-
ringar, hafva under skroffne haft all måda oppad at be-
främja en tillgiorande och Nädig Konungs landfader-
liga affigt med Potatoes växtens allmännare öddig:
Emot vår vilja måste vi annala, att sådant hob en
rå, fördomfull och mindre handhände allmog, icke haft
den inflade varelkan, utan tvärtom ädragit sig or måst
illarsinnades hat. Understöde utaf haggit at med
tiden lyckas, samt påmint om den plikt vi äro skyldige
delt allmänna bästa, skolas vi dock aldrig frötora att
vistaga de utvagar hvarigenom detta, i synnerhet för
denne landdort högstingliga ändamål kan vinnas; Kvar-
fore vi och i Öjup Ömjuklighet våga anholla om undfa-
ende utaf de återstående Tio Sumner för potater som
Konge Hudpollninge Sällskapet för denne socken hög-
gunstigt anordnat, och hvarö tillgång inrens sock-
nen förde finnas.

I anseende till här till bristande tillgång, Kun-
nas under skroffne, enligt Höglass Konge Sällskaps
Hudpollninge Sällskapet förestift, icke bestämt
urqie delt härstade gångbara priset på Potatoes,

men förmodas det upgå till alla Likhöjaler Sun-
nans.

Med Djup Lördnad framträdde vi all värd
Kongvaldane Herr Baron, Öfverstens och Liddarens

Det
Kongl. Kongl. Sjöflottas Hushållnings-Sällskapet

Alora Örnjickas
Tjenare

Kuusamo den 12 October 1803.

Memorandum Fred. Paulin

1803 Års
Redovisning öfver Potatoes Culturen i Kuusamo Socken

Hemmans Namn	Ärens Namn	Mått		Läst i		Läst i		Läst i		Läst i	
		St	Kp	St	Kp	St	Kp	St	Kp	St	Kp
Meickela Prj.											
Pöytäla	Johan Maatta	1		7		3					4
Laitala	Abram Petrelius	12		10		4					12
Kivijärvi	Sigfrid Tormanen	5		30		8					22
Maattala	Henni Lamsa	1		10		4					6
Kuivajärvi	Samuel Maatta	1		5		2					3
Koppijärvi	Sigfrid Lamsa	1		6		3					3
Kivijärvi	Margaretha Koranen	8		8		6					2
Viidemi	Pehr Tormanen	9	2	8		16					24
Pukari	Henni Kanjalainen	4		16		10					6
Viidemi	Matto Salojuuri	2		10		5					5
Kajavalmi	Eino Siicki	1		4		2					2
Koppijärvi	Anders Kamariainen	1		5		3					2
Lavanjemi	Pahl Maatta	1		3		1					2
Viidemi	Pehr Maatta	1		5		2					3
Kivijärvi	Matto Siicki	1		1		1					
Lamsa Prj.											
Likolampi	Henni Kurtti	6	1			8					24
Muonaho	Pehr Nevala	4		18		8					10
Penikansuu	Elfrid Heiskanen	1		3		2					1
Mulajärvi	Johan Seponen	1		4		1					3
Kotkalammi	Johan Lamsa	2		4		2					2
Viidemi	Henni Salojuuri	1		4		1					3
Käykkela	Anders Josef Seponen	1		18		5					13
Kotkela	Anders Seponen Olofson	3		24		8					16
Muosalmi	Daniel Lamsa	2		10		5					5
Koppijärvi	Simon Siikka	3		24		8					16
Tormanen	Henni Tormanen	1		8		4					4
Viidemi	Sigfrid Tormanen	2		16		5					11
Kivijärvi	Henni Siicki	1		3		2					1
Koppijärvi	Eino Halonen	1		4		2					2
Kuulajärvi	Henni Vetelainen	1		4		1					3
Transport		2	15	11	22	4	4				7

Namms Namn. Abrens Namn.

		1788	1789	1790	1791	1792	1793	1794	1795
	Transport	9.	15.	11.	22.	4.	4.		7.
	Lilli Pyy								
Kandorjemi	Johan Tomberg		4.	9.	8.				
Widern	Gustaf Wilhelms Fred. Ranking	1.	16.	8.	16.	1.	16.		7.
Kandorjemi	Anders Granroht		4.	9.	8.				
Widern	Ludvig Granroht		3.	8.	6.				
Kandorjemi	Graneridans Sotr Ranking	12.	3.		16.			2.	16.
Kahilajemi	Sigfrid Granroht		4.	2.		8.			1. 20.
Naamanga	Jacob Palojaari		2.	2.	2.				
Nalkkaijemi	Sigfrid Lampa		1.	3.	2.				
Leikkajemi	Matt Veteläinen		1.	2.	2.				
Widern	Elias Karfvinen		2.	3.	2.				
Palmitjärvi	Eino Karjalainen		1.	4.	2.				
Palmitvaara	Johan Karfvinen		1.	5.	3.				
Laaja	Johan Karjalainen		1.	5.	5.				
Widern	Eino Kukka		2.	1.	1.				
Erinonjemi	Abram Maalla		1.	5.	2.				
Kantaja	Lars Sauriainen		3.	16.	8.				
Jokkijemi	Hermi Sauriainen		3.	1.	1.				
Kivijemi	Matt Karjalainen		1.	3.	3.				
Masparjemi	Leijonant J. W. Niemercutz	1.	20.	16.	9.	2.	16.	4.	16.
Kuuhmarjemi	Elias Granroht		1.	3.	2.				
Abvonnjemi	Sotr Hanninen		1.	6.	3.				
Porijemi	Sigfrid Sauriainen		1.	4.	2.				
Kaanhonjemi	Grande Sullonaren Gab. Frank	1.	5.	6.	16.	1.	1.	4.	
	Jungfu Johannes Frank		1.	5.	2.				
	Sullonaren Grundstrims duka		2.	13.	4.				
	Kyrkko Pyy								
Leikkajemi	Heer Kyrkkoherden E. Castrén	20.	4.	16.	1.		16.	3.	
Palojaari	Sigfrid Rängäinen		2.	4.	2.				
Kaangaanjemi	Anders Rängäinen		1.	5.	4.				
Suurvila	Elias Veteläinen		1.	6.	4.				
Widern	Samuel Veteläinen		2.	10.	6.				
Sopparijemi	Kockaren Johan Karjalainen		1.	3.	3.				
Laajung	Staffan Laajung		10.	1.	10.		12.		30.
Kajala	Sotr Kajala		2.	5.	5.				
Naukannuora	Israel Ervaf		1.	2.	2.				
	Transport	9.	20.	58.	6.	14.	6.	6.	38.

Namms Namn.	Abrens Namn.	1788	1789	1790	1791	1792	1793	1794	1795
	Transport	9.	20.	58.	6.	14.	6.	6.	38.
Rijustuma	Matt Elias Saikinen		1.	4.	4.				
Widern	Matt Matts Saikinen		12.	5.	3.				2.
Widern	Matt Nilsen Saikinen		12.	2.	2.				
Widern	Nils Saikinen		1.	2.	1.				1.
Kandorvaara	Pahl Karjalainen		1.	3.	1.				2.
Kandorvaara	Songt Karjalainen		1.	4.	2.				2.
Kajala	Matt Kyrkko		2.	4.	4.				
Kuuhmarjemi	Matt Mätere		1.	2.	1.				1.
Widern	Johan Mätere		1.	3.	2.				1.
Kuuhmarjemi	Anders Maalla		1.	5.	2.				3.
Kuuhmarjemi	Johan Valtberg Veteläinen		1.	6.	3.				3.
Majavahävel	Pahl Veteläinen		1.	1.	1.				
Kuuhmarjemi	Matt Veteläinen		1.	9.	8.				1.
Kuuhmarjemi	Anders Nilsen Saikinen		1.	5.	2.				3.
Kuuhmarjemi	Jacob Sauriainen		1.	4.	2.				2.
Kuuhmarjemi	Jacob Elo		1.	3.	1.				2.
Kuuhmarjemi	Johan Rängäinen		1.	5.	3.				2.
Kuuhmarjemi	Jukka Pii Kyrkkoherden Frank	8.	1.	16.	8.				8.
Kuuhmarjemi	Kyrkko Vuokkarin Sigfr. Kela	3.	12.	6.					6.
	Laajaranta Pyy								
Kuuhmarjemi	Michel Saikinen		1.	4.	3.				1.
Kuuhmarjemi	Simon Sotr		4.	6.	6.				
Kuuhmarjemi	Hermi Ojkarainen		1.	7.	4.				3.
	Ulkokitta Pyy								
Kuuhmarjemi	Thomas Korva		1.	3.	2.				1.
Kuuhmarjemi	Johan Kallungi		1.	4.	2.				2.
Kuuhmarjemi	Hermi Karjalainen		2.	5.	3.				2.
Kuuhmarjemi	Samuel Maalla		1.	3.	3.				
Kuuhmarjemi	Johan Kela		1.	6.	3.				3.
Kuuhmarjemi	Hans Korva		2.	4.	4.				
Kuuhmarjemi	Sigfrid Kurtti		1.	4.	2.				2.
Kuuhmarjemi	Johan Karjalainen		1.	3.	3.				

Summa 11. 2. 63. 22. 17. 1. 6. 40. 21.

Kuusamo Sen 12te October 1803.

W. Niemercutz Fred. Ranking

Örnjuka Memoriel.

I slutet af Mån månad omkring den 20 och 24 Mån ut-
 gatto förbättern i denna Välsäns län, och var värdel-
 ken förbättn gynnade till detta arbete. Dägladt starka
 kölden följde vinter skorde förbättn utlösd för
 flere hushållars, samt också så mycket förbättn kvar två
 andra, at alla, som hushållers för planteringen, hade till-
 gång till utlösd. Den 21 Juli syntes de reidur i blomma,
 sedan de befruktade tvänne gånger med myllan. En förtig
 värdelst befordrade denna värd hela sommaren igen-
 nom. I början af november månad den 20 och 4
 October upplöste, och var afkastningen värdig.
 Måst alla hushåll planterade dem, men flere delar i smått.
 Summan till det kan omviligen nog bestämmas, men
 ungefärligen tvåhundra tvänne förde finnas uti
 lännet. De som i lännet utmärkt sig med mera
 drift och omtanke till en ymnigare och nödig
 kultur, samt för förbättn förvarade till befruktade
 Linné års. Herrarne, Commisjonen Laurén, Jaron, Jaron
 Danielson, Kapellanen Pehr Ahlgren, Jendriken Jacob
 Gren, Rönne Länsmann Thomas Ab. i Nygren, Ökonomis
 Commisjonen Mats Kaupen, Gouverne Marcus Lappala
 Anders Hakkarainen, Bakt Brovski och Mats Parikka
 Af ömse förenamde inbärgade Commisjonen Laurén.

Laren Davidson det mesta, nämligen Tjugufyra
Tunnor. Två Tunnor & Kapper utfatta jag, och
fick Tjugufyra Tunnor 16 Kapper. Om ingen oför-
dare olycka inträffar, så fins Boströms utfatta lian
keligen inom tolv månader, vilka Gud! Gode
Lerne gå inte ibland oss som några handelsvara, och
därför kan priset inte utfattas. Allmoget nyttjar dem
antingen köpta för sig själv, eller också ibland smickar
och nyttjar en smaklig föda för mycket folk, men de äro
dölja i de smickade smick för dem. Lär-
personerne liarens af dem mjöl, Gryn, Karkelle och
vidare. Jag torde vara den enda i tolv månader, som an-
vänder en del af mitt förråd till brännvinsbränning
hvilken vara tyvärr. Järligen kan utöfvarna uti ett
vidlöfligt hushåll, och fått wänligen halft stopp
efter Kappan, emellan jag lätit utfatta en treje del
säg mjöl. Jag har erfarit, at dranken, mindre
till förråd, gifver mera brännvin, än när den
furnar tre a fyra dygn. Därför lät jag också ta
af dem med utfatta af mjöl, och märker, at folket
mer fördelas smick äls det. Man har all antydning
at förmoda, det förutviss kulturen skaw eller några år
förlopp utvidgas här anseentligen. Pöytäseni d. 27 October
1805.

Joh. J. Asplund

Siu Kong, Finsta. Hushållnings Sällskapet för jag
är en berättelse;

1° Detta år har Potatoes planteringen på denna ort icke
haft önskelig framgång. Sjå färdels stränga vintern
gjorde, att utaf det förråd för de fleste genom den intrån-
gande källden uti deras ståtliga så kallade rösgropar eller
källran förlorades. Det lilla, som hos en del kunde finnas
öfkradt, och som andre för C & S Millingar Rappon fingo
köpa ifrån Nyfarleby och Jacobstad, fattes i medlet och slus-
ted af Maji månad. När stränga frost nätter i början af
Juni skadade redan den upprättade plantan på de Förligast
fätte, och en ^{vidare} följande långvarig värsörkta skadade
hela planteringen märkligt i växten. Många skadan
led dock denna växt under de härskades mycket Rånbara
frost nätter, som i Juli månad inträffade, då på många
ställen icke allenast förbjaron blad och stjälkar förfroso,
utan och den i afgående vågen tog en betydlig skada.
Under den in på sommaren på följande varma och friska
samma väderlek repade väl Potatoes länden sig vackert,
men Potatoes blefvo dock små och afkastningen i all-
mänhet ringa, färdels der tiden för andra påträngande
genom icke med af erforderlig frisk rensering. Efter
Tvänne tumors utgåde skördade jag omkring 16 tumor
hvaraf ungefär hälften nu är lämnad till frö och inlaggs
i gropar uti en sandbäck, för att nästa år, vil Gud. uti
planteras på trädgården tillika med Räl och Rölöfven,
efter Grevsmöhlens uppgifne method. Mina frö-pota-
ten voro öfver siffne växten tillalids förvarade uti
en egenfylld sandgrop, mellan granar, och befunnos
vid upptagningen, till mina granars stora förundran,
alldeles friska och öfkradt. Flere bönder hafva denna

höst på lika sätt till nästa vår förvarat sitt afslagna utskede
förråd. Allmogon på denna ort hugfallet i allmänhet
ganska myckel för denna värd, hvar för sig och få bönder
jorpare finnas inom socknen, som icke äga sitt potatens
land. Odlingen har likväl här till af ganska få blifvit
vidare, än på små stycken inom deras hälskåppor. Konungen
nådiga Hungevelse om Potatens planteringen och Hunge-
Kushållnings Sällskapets utdelte underrättelse i detta ämne,
har dock ögonseentligen ökat menige mans önskan om
denne planterings utvidgande, som genom Stånds personerna
gijna oferdome uti behandlingsfattet dervid förmodas
felbart arligen vinna en större utsträckning.

Arad. Sådes afkastningen vidkommer, så var åmningen
rågen uti denna Socken mycket medelmättig, har varit
till det mesta af sent utgåde förledne höst, uti våt och
kall jord, hvaras bränden i värms dels alldeles gick ut, del
blef tunn och blen; derjämte skadades rågen under afsprin-
ningen ganska myckel af nattfrosten, så väl på skat-
årar, som Rytteländer, sårdels uti Kauchava och Härmä
Kapellen. Kornet, som vanligen nytkas här till renga
betydhet, lyckades bättre. Ut i min församling, kan man
icke vänta åringen af rågen för 5te kornet,
och af kornet emellan 7de och 8de, sedan afsådet aftrånas.

2de Som en från och folködande Kopp smitta förledne
vår tyndes från flere städer nära sig till vår ort,
beslöf jag att uti min församling begynna med Vaccination
som i Ulmola Socken hördes vara lyckligen införd och för-
bäst i gång. Mine Åhörare voro och mycket hugade för
ymning, om hvilken fördelaktighet Allmogon här på
orten af långlig erfarenhet är öfvertygad, och hvilken

afven jag förut i trene skärskildt representer, nämligen åren
1791, 1794 och 1797 verkställd, då till sammans omkring 1200
barn af mig, uti begge Härmä Kapellen blifvit ymptade.
Sedan jag, derför af Herr Kapellänen Soppelius i Ulmola bekom-
mit Vaccin-ämne, begynte med Vaccinationen, först uti egen
församling den 16 April sist, och sedan uti Ullharmä Kapell,
och continuerades dermed i måningom till den 26 Juli; under
hvilken tid uti begge Härmä Kapellen 400 barn blifvo
vaccinerade. Under samma tid hade Smittkopporne redan
inkommit uti Öfver och Ytterjesse byar af Nyssarby Moderskyr-
ka församling, närmast Härmä belägne, och härjade der med
myckel gryfthet; hvarför jag, på en del Föräldrars anmodan,
några gånger var dit res och vaccinerade dörstades 59 barn,
af hvilka vaccinerades af mig i Kauchava närmast Härmä
belägne Kapell församling 29 barn.

Ympningen har af mig skett på begge armarna med Ympnål,
merstels med färdig Materie ^{Tagen} på 7 a 8 dygn förut vaccinerade
de barn på skalet, dels och med förrotad materie på Ymp-
nålen, eller mellan glasfärfvor, med en droppe trind vatten
uppblott. Af dessa, till sammans 481 barn, hafva andra
gången blifvit oymptade 37 barn, på hvilka ympningen
första gången icke slagit an, och 4 barn äro ännu tredje
gången oymptade, af hvilka treune icke desto mindre
synes hafva förblifvit oinficerade. Ut i Öfver och Ytter-
jesse byar, der Smittkopporne under pågående Vaccination
öfverallt voro gängse, fingo 4 barn, par dygn efter
med Vaccination naturliga Koppor, af hvilka, märkligt
tre Syfkon, som sålunda insjuknat, hade ^{den} myckel fräva
och ödande, men den fjerde af dem, hvilken af Kopp-
smittan icke hunnit inficeras, bekom endast trene
vaccin-pustler på hvardera armen, och, ehuru dag och
natt vifvande i samma rum med sina sjuåra Syfkon,

var till sine föräldrars förundran, friskt och friför all sin
åkomma. — Såsom annmärknings värt och förmodeligen
svårt, för jag, tillika vid handen gifva, det en Gosse, om 6
års ålder, hvilken den 22 Junii blef vaccinerad med färdig
materie, hade den 30 derpå följande, då jag var att skörpa
ympe barnen, flere vackert utslagne blåsor på ymskället
på begge armarne, samt armbåglarne något svulne och om-
maude; den på följande 6 Julii, då jag åter var i byn, hade
icke alltså ymskärnen ganska mycket vidgat sig, och voro
parnt inflammerade, utan och öfre delen af kroppen var
full med blemmor, liknande till alla delar åkta vac-
cinspletter. En sådant hade och fått sig uti vänstra ögon-
pin, hvaraf ögat var svullit och igenvaradt, frullnad vid
sig, tillika öfver hela vänstra sidan af kroppen. Gossen
hade under detta tillstånd icke haft någon feber, för-
vad sig vara fullkomligen friskt och ofta pulit sig, ut-
dan sine orolige föräldrars vaksamma tillsyn att löpa
med andra barn på backen. Jag tillfyrade dem å
härmed intet annat nyttja, än med en i kallt vatten
doppad linnecompress sticigt fugta det svulna ögat.
Efter några dygn hade blemmorne småningom bör-
ortat och Gossen fullligen tillfrisknat. — Näst
därmed förhöll sig med en 3 1/2 års gammal flicka,
hvilken hade än flere blemmor på kroppen, med par-
telle inflammation och häflegare feber, och voro på
blemmorne under armarne och i knäskuden tillföru
man flytande. Smittkopporne voro under hela denna
tid icke innom församlingen gångne. Vål hade tillika
den aftonen förut, innan barnet vaccinerades, hem-
mit ifrån fiska byggen, der flera smittkoppor om-
rade, med i byn der Gossen bodde, författades att
ingen varit till de trakter, der koppor funnos.
Uti Raahara, der Vaccination måste afbrytas

64
för en del föräldrars oghet och andra orsaker, har smitt-
kopporne denna höst härjad och dödat till hundrade barn;
derifrån har och smittan kommit till Ulehamn, hvarst
en del föräldrar icke lätto ympa sine barn, men ännu har
ingen af de vaccinerade barnen blivit inficerad.
Uti Kuorlane socken, hvarst jag, år 1797 ympade
nära 300 barn, blef jag och i samma afstigt afstigning
ven, sedan Koppsmittan dit inkommit, men kunde för-
enbittes föroral och egen församling utspredning, icke resa
dit, hvar för jag, underrefade Herr Magisten Wargelin
i Ulehamn älske Son Fogde Wargelin i Ulehamn
uti förted att vaccineras, hvilken derpå reste till Kuor-
lane och der anstälte ympning, churu icke med fördels
förtröende och således mindre allmänt.

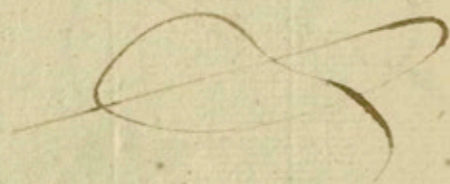
För min ringa möda hvarst är jag, tillfyrade betent,
genom tillfreds ställes, att genom detta väl signade medel,
hafva skyddat en hop med menniskors hälsa och lif, och
skulle Kong. Anställnings Rådskapet tackas anse
mig härigenom till en ringa del hafva kunnat frava
emot den mig, bevisse utmärkta heder och förtröende
att få värnas ibland dem, så högl förlykte, vördnads-
värde och allmänt gagnande Medlemmars antal, så är
min afstigt fullligen runnen, och nog uppmantra
mig gifven, att innom min lilla krets söka att
vara gagnelig. Härmed den 16. November 1802

C. G. Wargelin

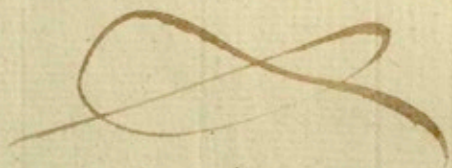
Memorial.

Om Potatoes vaktens Fortid
 og afkastning i Hindes Løkke,
 for imensvarende år; for jeg
 og minnede, tilføje og
 Konge des fallning Fall,
 Skovets god gunstige Skrif,
 ved af den 15. majs 1803
 år, offentlig foljende Korte
 beretning.

Heriællæ afpølsing sunnæmd
and potatøj planteringer i
trædet jord, for mange af almogens
i nyst gæmmer nystjød end see
af trædet alken til potatøet
voktes, og maad her alle for
høring, at afveer, heri vinna
allensgub nedmøck pælyt
och efterføgd. I nystlitue
moje unoad gode iog et
nyst och her trædet skænt
fødth. Iog lød på vonegt
vi plantera frø potatken i
cmit Kyttolund bruk, 10.
Evrest er 2 1/2 acmest ofie
af Cergom, och drog vor
afkastning, skænt de
stænga fast uddenne
adone komer, ceter, at
ceter gode mæge bejvæd.
I nysta vøgn, or iog lød,
end gode end stovne plant,
ving drog af stik Kyttol,
lød mæge, pæ iog
genom beaming, deune

Sammen dertil beredt. Heri
vinnu gæmmer, her iog
afventact at folja de
exempel och iog for-mador
at vinna min affigt.
Kofvor gifva en lön,
de afkastning af Kyttol
heri iog afveer her esch
eforen. afveer iog
i sennat gode for to
på Kyttolund end lød,
lød, pæ iog lød - ca,
gode bejvæd -
Och potatøj voktes vor
frø fullkomliga bejvæd
i vøc dikne och stovne
Kyttolund mæge
de upstod ved plant,
vinge vøc ceter, for
en forstætte vøc vøc plant,
not afkomme, her forveer.
I vøgn iog lød, at deune
vøc lød vøc, end alle
ceter och ceter, just
skal i vøgn, af vøc
Kyttolund bruk, pæ

17.

2
Sottitke beroff end unyfta
goffe eller betydely vandrung
af alle Rectorer, Clerici, &
af andre, og af alle
færdige og udyllige
Købe og Sælle, og
alle andre, og alle
uudretter, og alle
lige for vor godde end
Spilning efter Rectorer,
de outvækkede. d. 11. i
hvert Kjøb og Sælle, til
det befundne ligger
i Gødbøker, og alle
lige, og alle færdige
af færdige og alle
eller rettede og færdige,
værdige vegetabilier.
Lilla den 1. November
1804

C. Rectorer.

Demiükt Memorial

Sedan undersökningen efter fallande sockne reser tannat med
 någon försähet utvinn ham med potatens planteringen
 och afkastningen följande sommar sig förhållit
 uti denna Dombj. Socken; därför jag jag en glad följ.
 dighet til kong: Sinska Ruskals Sällskapet
 följande berättta.

Med mycken tillfredskallelse har jag fått erfara, det
 Potatens planteringen alligen har flödes utvidgas sig
 så at ganska så finnas i denna Socken som ej förordat
 til eget behof.

Och ehäm allmänt berättas det följande som-
 mars afkastning efter utsättning var betydelsen
 förare, så intygas dock det en och var utom nå.
 digt med behof, är försedd med användeliga
 utkastnings Lötter til nåsta var, ja all för
 många afven som villigt sälja til behöfvande
 bejinnerligen i Teirjari Capell hvarst denna
 hertiga växt med storsta flit utvidgas.

Ord faren vore följande sommar afkastning

blef jagare än som 1802 till allmänt herröra
af den långsamme torke och brist af rågn som
varde ifrån medio Jänner intil medio Majest.
Men mera oaktfamme äro man vilja på det intet endast torken
villade en jagare afkastning på omrände värt, utan
fast mera kunna kalla nätter som inföll i början af
Juli månad, hvilka kalla nätter ej allenast tryckte den
värt, utan även rågvästen som då stod i blom, hvorefter
af råg afkastningen vid skörd och bröskning var mindre
gifvande här på någden, än man vellet hoppas.
Dess skära afkastningen på Loteter ej var högt gif
vande räknas merendels 7 a 8 kornet efter utfattningen
så at priset nu varit 1 R 22 p höjst 2 R 10 Wännan,
och förmodas för Lotetens här a öfven nästa var
kunna få till samma pris, emedan nämera störe
hafva at mer och mindre oflåta än som behöfvande
finnas. Med all Högaaktning framhärdat

Konungens Triska Rådhets Sällskapet

Stockh. den 15 November
1803

Admiralskapets Secretarie

Dennis Adelin Bengt

Mindesta Memorial.

Med en af Højskoleens Lærere: Sigsbe Stub-
 gæssing's Vædselskab til sande Anstø-
 telse af sig selv og sine Fællemer: Sigsbe Stub-
 gæssing for Anna Hedens fattige Anna-
 mædres og Husbands, nemlig: Edvin Stub-
 gæssing's ægteskab, af Læseværk,

Fondens indtægt og udgift; og
 for Andringens værdi, heraf
 i Edvin Stub-
 gæssing's ægteskab, af Læseværk,

402
i minni Veldi, Ann H. O. Nislaškiy 20 Jún-
nau ritfærðu Þotættu, Græddu, til fögja uaf
uafællery föm þrifi i ynuom Þöytröndu-
þöytröndu, uafællery 25 Apríl, uaf 16 Júní föm-
lættit uaf, þrifi uafællery, þau þau uaf
uafællery uaf, uafællery. — Þá þuorð
þöytröndu þrifi ritættu, þau
iug iug ritættu uaf til þöytröndu
þau þöytröndu, in þau þöytröndu þöytröndu
ritættu, uaf þöytröndu þöytröndu, uaf þöytröndu
þöytröndu uafællery, ritættu þöytröndu-
þöytröndu. — Þöytröndu 14. maí 1804

E. S. Roschier.

Þöytröndu ritættu uaf; þöytröndu
þöytröndu ritættu uaf, þöytröndu
ritættu uaf, þöytröndu ritættu uaf.
Þöytröndu ritættu uaf; þöytröndu
þöytröndu ritættu uaf, þöytröndu
ritættu uaf, þöytröndu ritættu uaf.

1 1 1 1 1

9
Omnis Memorial!

Der Kaffö Stad och Kenners Gammal,
nærens Jængel i Adminalgat infand
Rådning ofann of af hængem af
Förspænnan vinnæskanda ægr; Och
fær Adminalgatmannen Kattun, Jængel
i Adminalgat annala, of færdan
i ægr ofannstigt færdit ægr til

Svottuþýð þýna tíman, þá þu eðat
 næsta dýr, þórn aðhafningu eð at
 þannada, þá nida þann af þadant
 þinnuann inhadu þannu lagt
 þau níd eðlingun af þa þi þann
 þannuann þau þýðun, þvilda þu
 inu þvinnit þa þýðla at þu i uþa
 þinnat þýðit. Kastó þau dýr Octobr.
 1804.

Þú Þvinnuþvinnu þvinnu þvinnu.
 Þvinnuþvinnu.

Þvortekningu þvinnu Þvinnu þvinnu af þvinnu,
 þvinnu i þvinnu þvinnu eð þvinnu
 þvinnu þvinnu 1804.

	inþað		af þvinnu		
	Þvinnu	Þvinnu	Þvinnu	Þvinnu	
Þvinnu Þvinnu þvinnu	3		60		Þvinnu þvinnu
Þvinnu þvinnu þvinnu	1	8	10		
Þvinnu þvinnu þvinnu		2	1		
Þvinnu þvinnu þvinnu		2	2		
Þvinnu þvinnu þvinnu		8	2		
Þvinnu þvinnu þvinnu		28	4		
Þvinnu þvinnu þvinnu		4	1		
Þvinnu þvinnu þvinnu		12	4		
Þvinnu þvinnu þvinnu		16	4		
Þvinnu þvinnu þvinnu		16	5		
Þvinnu þvinnu þvinnu		4	1		
Þvinnu þvinnu þvinnu		20	5		
Þvinnu þvinnu þvinnu		4	1		
Þvinnu þvinnu þvinnu		20	6		
Þvinnu þvinnu þvinnu		10	4		
Þvinnu þvinnu þvinnu		5	2		
Þvinnu þvinnu þvinnu		4	1		
Þvinnu þvinnu þvinnu		16	5		
Þvinnu þvinnu þvinnu		12	3		
Þvinnu þvinnu þvinnu		6	2		
Þvinnu þvinnu þvinnu		7	4		
Þvinnu þvinnu þvinnu	1	1	15		
Transport	11	14	143		

Transport	11	14	143
Wongarum Jonas Berggren.	3		16
Simonsson Eric Lindquist.	6	2	
Wongarum Anders Roos	8	3	
Winnbinder Hagstrom	6	1	
Simonson Jacob Riechman	8	2	
Wongarum Eldam Eindhorn	16	10	
Sito Carl Stenberg	6	2	
Carlson Carlus Eric	6	1	
Simonsson Hendahl	8	1	
Wongarum Jørgen Kullberg	24	9	
Wongarum Grönbladh	6	1	
Sito Nils Foglar	4	2	
Sito Tomas Hjornahl	10	3	
Winnbinder Stenman	12	4	
Winnbinder Wijkman	1	11	
Wongarum Holmberg	24	7	
Winnbinder Sundstedt	16	4	
Sitharum Johan Holm	20	4	
Simonsson Orelaus	12	3	
Winnbinder Hedengren	6	1	16
Sitharum Wadins Ruden	6	2	
Carlson Carlus Eric Hjornahl	8	3	
Sito Anders Heggstrom	12	3	
Sitharum Anders Benjamin Roos	8	2	
Simonsson Stenlund	12	4	
Winnbinder Hedenqvist	12	2	
Wongarum Wickstrom	10	5	
Sito Eric Ojtorberg	16	4	
Transport	20	13	238

Transport	20	13	238
Sitharum Nöblom	12	3	
Sito Ahrenberg	16	3	16
Sitharum Hartlund	12	2	
Wongarum Anders Melander	10	2	16
Sito Jonathan Melander	16	4	
Sito Gustav Lindquist	8	2	
Sito Johan Blomberg	8	2	
Carlson Hansstrom	15	5	
Winnbinder Dahl	6	1	
Simonsson Daniel Sund	12	3	
Sito Eric Hallongren	20	8	
Sitharum Carlus Laroth	20	6	

Summa 25 & 280

Kapitöden 22. Octobr 1804.

Dei Ordningmanne Adhant sagat,
Ordförman,

Memorial

Under min följande förenings resor har det befunnits,
att potatens planteringen tillfogar uti Ronstby socken;
dock mera öfsligt uti Wijnjervi Ropelgård, än som
i Moderkyrkölandet.

Liffledens sommar var denna plantering ganska frost
gifvande, afkastningen, nägra få ställen undantagne,
kan ej beräknas öfver 4-5 korsets försörjning: Skärtid
oregligen den så långvariga torren, som gån, juli och
Augusti månader förtfor, utan något betydligt regn,
var orsaken.

Gånseende till något årlig plantering, är dock nog till-
gång på potatens, men säljas ej för det närvarande
under 2 Rf skännan.

Ut till nästa års inläggning, förspojas vara äfven

tilräckelige lager, om ej vintren som ofta händer,
fördesvar beffaringen. Trambärdas

Högstlige Kongl. Sinska Hushälles Sällskapet

Uppsala den 8 November 1804. Admiralets tjänare

Pennis Stulin Skantz

Sin. den 28 Nov. 1804.

22.

74.

Ömjuktaste Memorial.

Det Kongl. Sinska Hushälles Sällskapet har jag för detta inberättat at Potätens planteringen i Lappo Loken är öfver allt öfelig, och brukas till husbehof af hvar man, men det får jag tillkännagifva at denna plantering ej ännu kommit till den högd, som på vissa orter i Ostroboten, dock finnas flere som kunna aflata något deraf till de behöfvande i synnerhet vår tiden förse sina grannar

med utfäder; för öfrigt så finnes här ej så många köpande och at
transportera till Hälsinge vare ej eller lönande.
Ejst hafva potälens planteringarna i förlöde. Sommar ej varit
ter vanligheten gifvande; af orsak: at långsam torke inföll der
bästa växt tiden, såsom den ock torde varit till hinder för
alla andra växter; ty Råg och korn afkastningen var i denna
höst medelmåttig ehuru man efter en så behaglig sommar
vänlade ymnigare, dock allt godt och friskt så at ej något blef
af nalkrost skadat, hvilket man här såltan undslipper; hvar
för och landet är fattigt. De öfriga hushålls grenar och närings
fång som här brukas vela till utkomst vara oskilräkkelige och läpa
na arbetarena obelönda; såsom det härills skett i Lappa me
deras myckna tjära till värkning, hvarigenom de utöde sin skog
och det samma under arbetet upålid, därtill med hafva flester
ädragit sig ovanlig Borgare skuld; men nu, sedan man vid fl
ro tillfällen förefallt deras förefäende öde, och genom flera orter
exempel vist dem utsäg till förbättrad hushållning och förmänt
gare föde krok genom jordens upodling och oländiga mossars ut
torckning, gräflning och kytning, hafva de i denna höst blifvit va
at deras kylländer varit dubbelt mer gifvande än deras gamla
krar, och upmuntrar at med storre alfvare gripa till et näringsfång
som med tiden blifver lönande och gifver styrka till vidlöfliga
upodlingar, hvarill här gifves nog tillfälle. Denna näringsgr
är annu i sin början, men tiden skall visa at deras härflyter lera
ovanlad fördel allenast folket blir vant at använda sin styr
der till. Hvad drift härvid brukas, samt hvad förmön mössarbe
derigenom vunnit så till årens som angår utvidgande, hv
ka begge härills blifvit vraklösa, för jag framdeles
ligen. Det kongl. Sinska Hushållnings Sällskapet avser

75.
så länge Gud mig lifved unnar. Emellan och alltid har äran att
framhånda med barmhärtig vördnad

Det kongl. Sinska Hushållnings Sällskapet

Lappa d 15 November 1804.

Barmhärtig Hjenare
Joh. Nummernes

»
Dumskrift Memorial!

Du all ödmjukhet för inför kong din
som guds gäles Dull skapat jag vid guds
gifva, ut Drottningen värt, samt af det
i det hvar som i kong guds gäles Dull
gud för det som Dull, som ock af den
lilla besvärning, hvilket ifran för
arst af Dull som i sig blifvit
samt i en varit i guds Dull
Dull, ock i det som i Dull
godiga värt. Dull som i
innan i det att den som i

Aller Örnjuktaste Memorial.

87

Guds be- Hörsel Guds Skapat in skändas. —
 Denna Förklaring viskas upp sig, vilken
 Annan — all fördrömda, up klarna
 ynfva blifvit Saluettiga, all som man
 som Ruppox, som all som beklammit. —
 som som vid utdelningen up klara Po-
 stater, samt som up klarna, på en fästa
 ynfva, all som som man skruvit fästa
 för denna Ford- skuldts bröd all nytt.
 janta. — Denna som ordindegård som
 som all gifva vid Gudens, ut up klarna
 ynfva i detta län, up klarna. Skrift
 per modium till uttauer Korval. —
 Saarijärvi den 25. November 1804. —
 P. Roschier.

3
 3
 79
 Förklaring af den som af Saarijärvi Täländ
 Zinnmunnare, som utgäsit sig, up klara
 ut för den Postater, namn 20. Zinnos, vilken
 som up klara: Sin som Sub klara sin som Täländ
 som på blifvit förmit ut klarna som som
 som, all up klara up klarna i klarna
 Detil som H. A. Pilschachy som 55. 1/2
 all 16: Skillingar, vilken som klarna. —

	Sim.	Loft	Transport	1.	9.
af klarna			Transport	1.	9.
Samuel Jasper	12.	12.	12.	12.	12.
Isak Kariako	12.	12.	12.	12.	12.
Matti Nätt	12.	12.	12.	12.	12.
Ant Nyrönen	12.	12.	12.	12.	12.
Ant Kloaho	12.	12.	12.	12.	12.
Isak Löfström	12.	12.	12.	12.	12.
Ant Niemi	12.	12.	12.	12.	12.
Ant Johanson	12.	12.	12.	12.	12.
Ant Andersson	12.	12.	12.	12.	12.
Ant Andersson	12.	12.	12.	12.	12.
Ant Andersson	12.	12.	12.	12.	12.
Ant Andersson	12.	12.	12.	12.	12.
Ant Andersson	12.	12.	12.	12.	12.
Ant Andersson	12.	12.	12.	12.	12.
Ant Andersson	12.	12.	12.	12.	12.
Ant Andersson	12.	12.	12.	12.	12.
Transport	1.	9.	Transport	1.	18.

Alla Prinjuktas Memorial.

Transport 2. 18.	Transport 5. 8.	Transport 8. 1.	Transport 11. 10.
Mrs. Henry Kulkuahe	27. P ^{er} Johan Kalmelohko	27. S ^u stina Emy	27. J ^o Johan
S ^o Henry Hautimäki	27. Eihari Maala	27. Anders Davidson	27. S ^o Matti
S ^o Esfil Martimäki	27. Corp Johan Kotemam	27. Jacob Souminen	27. Bertels Lund
Corp Matti Pällambi	27. S ^o Emy Lyimähe	27. Matti Andersson	27. Niemela Maala
S ^o Lars Junisaho	27. S ^o Carl Nauviseho	27. Johan Gabrielson	27. S ^o Emy
Untlasby	27. Volvator Goff	27. Johan Puranen	27. S ^o Emy
27. Matti Israelsson	27. S ^o Sjö	27. Eliy Mojabohti	27. Volvator Kalm
S ^o Henry	27. Sijani by.	27. Pääjärvi by.	27. S ^o Kaste
Kempusos Cu	27. Jolaki Epiaas	27. Pötkola Johan	27. Corp Kalmgren
S ^o Johan Gabrielson	27. S ^o Henry	27. Herraks Herru.	27. S ^o Henry Suomalain
S ^o Pehr Peltson	27. Saunamäki Michiel	27. Korpela Johan	27. Woni Johan Puukoin
S ^o Matti Andersson	27. S ^o Olof	27. Mullanemi Eliy	27. Heijkenmäki Johan
Mygg. Henry O	27. Wahanopola Eliy	27. Karkula Nils Knott	27. S ^o Henry
Wimingo by	27. S ^o Emy	27. S ^o Johan Knott	27. Alatalo Johan
27. Matti Julija	4. Jonas Terramemo	27. S ^o Peter Knott	27. S ^o Thornay
S ^o Anders	27. S ^o David	27. S ^o Peter Peltson	27. Zoppala Henry
S ^o Wähämälä Herru	27. S ^o David	27. Kandala Anders	27. Sollenmäki Martti
S ^o Matti	27. Ojala Jaac	27. Humbinniemi Johan	27. Kuito Matti Puukoin
S ^o Emy	27. S ^o Eliy	27. Muhonen Thornay	27. Pylkonmäki Henry
S ^o Johan	27. Kothakniemi Matti	27. Höyläniemi Jaac	27. S ^o Matti
Jo Mattola Johan	27. S ^o Eliy	27. Pajala Johan	27. S ^o Matti Joh. son
S ^o Eliy Eliason	27. Mäkelä Jonas	27. Puoti Matti Emy	27. S ^o Thornay
Westala Johan	27. Ostramäki Matti	27. S ^o Emy Est. vanen	27. Matti Mäkeläin
S ^o Henry	27. Mrs. Frost	27. Oimjalmi Thornay	27. Zoppahymä Olof
S ^o Eliy	27. S ^o Saariho Johan	27. Wahanpajala Matti	27. S ^o Tamamäki Andey
		27. Wihandinmäki Henry	27. Jökola Jaac
		27. Antio Pajala Eliy	
Transport 5. 8.	Transport 8. 1.	Transport 11. 10.	Transport 13. 19.

Alla Pömjuktaste Memorial.

Transport 15. 21.		Transport 15. 21.		Transport 17. 26.		Transport 19. 24.	
Kalman Effil	4.	Makkola Math	4.	Jakob Graal	4.	Johan Math	4.
Lusienis Kook	2.	J. Enop	2.	J. Palomäki Jacob	4.	Kierdalo Math	5.
Sorskenmäki Hennep	2.	Glota Adam	2.	Wairaffen Jari Graal	4.	Summa 20.	
Kuopala Math	4.	Kandala Kaffan	4.	Morten Luotola	4.		
J. Math Pekris	4.	Karkila Hennep	4.	<u>Wahanga by</u>			
Leppälä Hennep	4.	Naantunnen Enop	4.	Eaminmäki Hennep	2.	Don profua 20 tim	
Könnäho Lar	4.	E. Math Majala	2.	Arvid Högmack	2.	non 1/2 - Potater	
Lohmäho Hennep	4.	J. Johan Heimaaha	2.	Koskela Math	2.	uflim takt ifam	
Wife: Kalmanioni Johan	4.	J. Johan Foudintati	2.	Kortejärvi Johan	2.	Wider Hetta u forls	
J. Harkimäki Hennep	4.	J. Math Mandala	2.	Sarblas Johan	2.	u uwarad, ufl nodaw	
J. Koskenjemi Enop	2.	J. Math Kjetariemi	2.	Lehtilä Johan	2.	u uwarad,	
J. Niskanmäki Enop	2.	J. Joh: Hedaniemi	2.	Kulionmäki Johan	4.	u uwarad,	
Korp Johan Jany	2.	J. Graal Piirimäki	2.	J. Math	4.	H. Dorgmästare, Fadd	2.
J. Joseph Göransson	2.	J. Johan Hongoin	2.	Kuikka Jacob	2.	J. Jona Jerraniemi	2.
J. Anders Wilen	2.	J. Jacob Suunanemi	2.	Lehtimäki Johan	2.	J. Math Noponen	5.
J. Math Kolhantax	2.	J. Math Lindulati	2.	Pohjismäki Math	2.	J. Elias Lindulati	5.
J. Math Tollman	2.	J. Effil Lindulati	2.	Kapaniemi Math	2.	J. Elias Mattonen	2.
<u>Saanjärvi by</u>		J. Goran J.	2.	Piirimäki Math	2.	J. Hennep Mattilain	2.
Land W: Pusthonen	4.	J. Johan Mattonen	2.	Mupola Hennep	2.	Korp Morten Luotola	2.
Arvid Maitari	2.	J. Math Poholain	2.	Mattilainen Hennep	7.	J. Erik Saarikoski	2.
Nijola Johan	4.	Leid: Plathan	2.	J. Johan	2.	u uwarad,	
Herula Effil	4.	Lindo wakt: Pektanon	2.	<u>Transport 19. 24.</u>			
Mathus Math	6.	<u>Summasjari by</u>					
Heikilä Hennep	4.	J. Math J. Enop	2.				
Makkola Graal	4.	J. Math J. Enop	2.				
<u>Transport 15. 21.</u>		<u>Transport 17. 26.</u>					

Don profua 20 tim
 non 1/2 - Potater
 uflim takt ifam
 Wider Hetta u forls
 u uwarad, ufl nodaw
 u uwarad,
 H. Dorgmästare, Fadd
 J. Jona Jerraniemi
 J. Math Noponen
 J. Elias Lindulati
 J. Elias Mattonen
 J. Hennep Mattilain
 Korp Morten Luotola
 J. Erik Saarikoski
 u uwarad,

Summa 20.
 Saanjärvi of 25. Nov. 1804
 P. J. Roschier
 Propos: et Pastor

Aller Højhedes Memorial.

J meddel af Mig minas udfattes Polatens allmunt her
 ulti Viitasaari Lockens De saunna gultiveras nu næstend
 ofres det, eders i snætt. Den langvarige Locken hela
 Tommaren igenom var förmodeligen orsaken därtill, at
 afkastningen blef emot vanligheten nog liten. Of en
 Sunnas udfatte ficks knapt sin Sunna igen. Så mycket
 förråd fins likväl inom Lockens, at ingad biff bliffr
 udfatte för nästa år. Jag ville säga för sauning, at ädmin.
 Jonu tvåhundra 1200 Sunna förde finnas och Lockens.

Jon: detta är ja knapt saunna Sunna
 Sunnas afkastning af en Sunna rd. Nyliden
 Jäde. Kaffet värdt väl, men rolen emtast
 gjorde ingad bon. Emot vanligheten
 udfattes Polatens nog fint, nemligen: ifridd.

Jä hushållare hafva så vidt hunnit utvidga sin
plautering, at de utgå Lew Lill Lse Gunnar. De fläste
äro uke løyre komma, än at de älnöja sig med
ätta o ljo kappars utgå, hvarken deras altfö
små åkrar äro orsakent, men så snart de hinna
utvidgas, föröcker sig Polatens plauteringer för
deligen i samma motw. Med röje nämner jag
den Commissionens Landmästaren Jonas Danielson, den
Kapellanen Elias Ahlgren, den Oekonomie Commissionens
sin Mats Kaupin och Druden Anders Uppelainen, ha
ka fram för andra utmärkt sig med mera drift
och anlatke till en ymnigare och utvidgad skult
samt för polatens förvarande till behöfvades Gien
Viikasaari den 7 November 1804.

Joh: Bergström.

Jow: detta är ja knapp ranna
Gunnari afkastning af en Gunnar ut: *Skidan*
Lew. Skaffen värdt väl, men rolen *embara*
gjorde inga bon. Emot vanligheten *ifall,*
utfattes Polatennu nog sent, nemligen i

Inkom den 12 Dec. 1805.

26.

85.

Admiral's Memorial!

Inkom den 5 Dec. 1805. 21.

83.

Allerhöjligaste Memorial

I flere år sid har ikke Soldatens
plauderinger været så titte lønede,
som i dette. Vi få knapt række fem
Lunners afkastning af en Tunnus rd.
sid. Kaffet været vel, men rolen
gjorde ingen bon. Endt vanligheden
ulfsattes Soldatene nog sent, nemlig i

af sølvet
er af
no blad
måla
er and
Sjiden
ambare
ifald

Admiral Memorial!

84.

putet af Maj och i början af Junij
 månader, hvilka den rågniga vädern
 leken i värre var försumpda orsaken.
 Alla växter haunn just till mogna
 i år, och så var det afwen med Potat
 ne, hvarför en del hushållens drog
 med derna upslagauve, men därige
 nom förblefo de i jorden. Den 9 Okto
 ber frös marken till, och all sedan
 har ingen sådd blida varit, at de
 kunna upslagas. Så de förlora de,
 och händer ännu del samman, som

fröslidne viuter haude för många, at
 en myckenhet Potatis fröslor i Kåa:
 rar och groppar; så blis därigenom till:
 gång till utgåve nog liten, och Potatis
 kulturen ausentligen förminskad. Jag
 vil tro, at knapt 100 tunnor för närvarande
 de finnas upslagna i Löknen.
 Västas i d. 1. November 1805.

Joh. Sjöström,

16/240 / 14
 70
 64
 6

här
 av
 af
 de
 blad,
 måla,
 in and
 Sjöström
 i
 i
 i

Admiral's Memorial!

6.	42.	
100.	26.	20
113.	42.	
216.	44.	
436	38.	11 1/2
676	44.	11 1/2
1128		

Her minnastu alla infanta fangit
 i Admiral's forledning ogser af
 Kaptejnens af Boteler i Kappo Stad,
 der for dertid i Admiral's amiral,
 det agtne da minnastu sein end
 minnastu af uagen ved syden
 og en dal på sin gands temure
 gaaust han leg til sein agtne,

beslöt sig om Bodafors glaustruvingar
 för de afropningarna i ålgr, i all,
 managet samt vinna den för
 ledit ålgr. Kaffö den 27de November
 1805.

Med Ordningmanne Kattani och
 Wilh. Örrman.

Förteckning öfver afropningarna af
 Jords Jorden i Kaffö Stad i november
 1805.

	af Bodafors	
	Ålgr	Ålgr
Gaudelmann Sengelund	8	4
Margareta Joh. Sällgren	6	1
Anders Sällgren	16	3
Christian Förfner	16	4
Anders Jöfström	12	2
Gaudelmann Grånlund	16	4
Margareta Kestman	8	2
Stadskammarjunkern	16	4
Margareta Eric Jöfström	16	3
Eriksson Henri Kurelius	16	2
Nicolas Wärsäcker Witting	16	6
Kammaradar Wälin	4	1
Margareta Mats Sällgren	16	4
Gustafson Grönroos	16	3
Margareta Johan Holmström	6	1
Nicolas Stålen	8	2
Gaudelmann Sundel	1	6
Controllör Stedtlander	12	4
Margareta Jonas Berggren junior	4	1
Eriksson Eric Keggman	8	2
Margareta Mats Enroth	16	3 16
Kammaradar Alpegren	10	2
Nicolas Wätggren	1	1 2
Chimnismannen Lindquist	8	2
Anders Roos	12	4
Kamman Richtman	80	4
Transporter	10 30	86 16

Wergmann	Transport	10	20	30	16
Carl Jönberg		26		2	
Carl Jönberg		16		2	
Carl Jönberg		2		2	
Carl Jönberg		20		1	
Carl Jönberg		1		6	
Carl Jönberg		20		2	
Carl Jönberg		20		10	
Carl Jönberg		17		4	
Carl Jönberg		1		5	
Carl Jönberg		20		3	
Carl Jönberg		8		2	
Carl Jönberg		4		1	16
Carl Jönberg		20		6	
Carl Jönberg		1		8	14
Carl Jönberg		20		4	
Carl Jönberg		14		7	
Carl Jönberg		6		1	16
Carl Jönberg		8		2	
Carl Jönberg		20		4	
Carl Jönberg		20		4	
Carl Jönberg		3		3	
Carl Jönberg		29		3	
Carl Jönberg		8		2	
Carl Jönberg		12		3	
Carl Jönberg		12		3	
Carl Jönberg		10		3	
Carl Jönberg		16		4	
Carl Jönberg		10		2	

Transport 13 20 16

Wergmann	Transport	18	20	16
Wergmann		16		4
Wergmann		8		2
Wergmann		24		5
Wergmann		8		2
Wergmann		8		2
Wergmann		20		6
Wergmann		4		16
Wergmann		12		3
Wergmann		4		16
Wergmann		10		2

Samma 16 28 22 16

Kapitö San 24 November 1805

Öfva Besväringsmanne Mattias Wagnar

Wijkörman

Mindest Memorial.

Inligt min uti gånnda skildring, som jag
 förmedlade i Herr Carlens öfverlydelse, till Herr
 Carlens kungliga Hofråd, och Generalmajor
 Carlens, och Herr Carlens följande berättelse om
 de tillfälliga plandringarna i Anna Döden:—
 De tillfälliga plandringarna, och Herr
 Carlens i de tillfälliga plandringarna, och Herr
 Carlens följande berättelse om de tillfälliga
 plandringarna. — Nu vil jag säga om

Jag har uti Herr Carlens öfverlydelse
 förmedlade i Herr Carlens öfverlydelse, till Herr
 Carlens kungliga Hofråd, och Generalmajor
 Carlens, och Herr Carlens följande berättelse om
 de tillfälliga plandringarna i Anna Döden:—
 De tillfälliga plandringarna, och Herr
 Carlens i de tillfälliga plandringarna, och Herr
 Carlens följande berättelse om de tillfälliga
 plandringarna. — Nu vil jag säga om

10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20

Handwritten notes at the top of the page, including dates and names.

Handwritten letter text on the left page, discussing potato cultivation and land use.

Asensjerris
11 Dec: 1813

Admiral
G. S. Roscher

Handwritten notes at the top of the right page, including dates and names.

Handwritten letter text on the right page, continuing the discussion of potato cultivation.

Wittasaari d. 21. November
1813

Admiral
Joh. S. Roscher

Handwritten text at the bottom of the right page, mentioning a letter from the Admiralty.

För att tillgodogöras de i denna
broschyr uttryckta önskaner
och för att kunna tillgodogöra
dem i den mån som är möjligt
och för att kunna tillgodogöra
dem i den mån som är möjligt
och för att kunna tillgodogöra
dem i den mån som är möjligt

och för att kunna tillgodogöra
dem i den mån som är möjligt
och för att kunna tillgodogöra
dem i den mån som är möjligt
och för att kunna tillgodogöra
dem i den mån som är möjligt
och för att kunna tillgodogöra
dem i den mån som är möjligt

och för att kunna tillgodogöra
dem i den mån som är möjligt
och för att kunna tillgodogöra
dem i den mån som är möjligt
och för att kunna tillgodogöra
dem i den mån som är möjligt

Sackvård
17 Dec: 1813

Admin: D. A. S.
G. S. Rosén

Inkom d. 27. Jan. 1814. N° 66.
Bot. Utst. d. 18. Jan. Sällsk. d. 8. Febr. Fin.

Önyuktaste Memorial!

Till önyuktaste besparande af Höglöfliga Kung:
sliga Hushållnings-Sällskapet, nys: ankomne
Högtvördade skrifvelse under den 12te siöfledne
November, får jag äran anmäla, at de siöf:
ledne wär höggunstigt anordnade Gemtjör

Nichsdaler Danco, till uphandlande af utskädes
Potatoes för denne Sothens fattiga jordbrukare,
re, ännu icke kommit mig tillhanda, äfven som
jag, på elfva mils afstånd ifrån Laushas
närmast belägna postkontoir, icke heller
vet hwilken väg jag härefter har att vänta
på dem. Men skulle de ännu vara i väntan
så hos någon af Höglofliga Sällskapet
egne Herrar Ombud, fördes jag framdeles
säkrast få lyfta dem enligt högvedertill
lig anvisning. Emedlertid utdeltes af
mig äfven förledit ar, dels såsom förskuten
ten behållning dels af eget förråd, ett litet
quantum åt de mest behöfvande; fördes
och innom denne Sothen äfven till instundande
vår finnas tillgång på Tijo a Tolf
tunnor till utskäde, på vinst och förlust em
mot Gem Mr Danco för tunnan, för
hwilken, i händelse de a Höglofliga

95.
Sällskapet vägnar inlöfas; framdeles i van
lig ordning skall redovisas. Neuru den
13de Januarii 1677.

Anders Rosenbacht
Pastor

95
ut Plathan för sin ordning, och som
högt nyttiga, måtte för Guds
lyckelse, komma i Guds församling
att verka. —

Intta Protokoll upläst, justerades och
meddelades för allmänt, den 8 Junii 1811. —

vid och ort förskrifva.

in fidem Protocollis

J. Roschier.

Præs. et Pastor. —

